

Sverigedemokraternas inverkan på den svenska immigrationspolitiken

- En jämförande studie av Sverigedemokraternas, Moderaternas och Socialdemokraternas immigrationspolitik

Abstract

The Swedish Democrats have changed the political landscape in the Swedish Parliament since they came into parliament in 2010. No other party has yet to declare a coalition for government with them during election campaigns. Several of the other parties claim they will do everything they can do stop the Swedish Democrats from gaining influence over the Swedish political setting, due to their nationalistic and racist character. Yet the other parties have emphasised their standpoints on immigration related issues during recent years. The aim of this thesis is to examine whether the Swedish Democrats have had an indirect influence over Swedish politics by influencing the immigration policies which the other parties set themselves, without collaborating with the Swedish Democrats. This thesis studies the period from 2006, before the Swedish Democrats came into parliament, until the election of 2018. The study focuses on the two largest parties in the Swedish parliament, the Social Democrats and the Moderate party. Theories suggest that large parties' volatility to be influenced by smaller parties is dependent upon which political issues there are to dominate the political debate, possibilities for coalitions and elections results. These theories are partly confirmed, but also challenged by this study. Bonnie Meguid's (2005) theory of party competition is used as a tool for analysis.

Keywords: invandring, nischparti, Moderaterna, Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna.

Words: 9975

Innehållsförteckning

1. Introduktion.....	4
1.1 Inledning.....	4
1.2 Syfte och frågeställning.....	4
1.3 Tidigare forskning.....	5
1.4 Bakgrund.....	7
2. Teori.....	8
2.1 Nischpartier påverkar mainstreampartier.....	8
2.1.1 Kamp om politisk dimension.....	9
2.1.2 Tidigare valresultat.....	10
2.1.3 Mainstream partiers möjligheter till koalition.....	11
2.2 Hypotes om Moderaternas strategi mot Sverigedemokraterna.....	12
2.3 Hypotes om Socialdemokraternas strategi mot Sverigedemokraterna.....	14
3. Metod.....	16
3.1 Val av metod.....	16
3.2 Urval.....	18
3.2.1 Tidsperiod.....	18
3.2.2 Material.....	18
3.3 Operationalisering.....	20
3.3.1 Den ackommoderande strategin.....	20
3.3.2 Den fientliga strategin.....	21
3.3.3 Den avvisande strategin.....	21
3.4 Utformning av teman och deras indikatorer.....	21
3.5 Tillvägagångssätt.....	23
3.6 Diskussion om kvalitativ idéanalys.....	25

4. Resultat.....	26
4.1 Moderaterna och Socialdemokraternas strategier mot Sverigedemokraterna 2006-2010.....	26
4.2.1 Moderaternas strategier mot Sverigedemokraterna 2006.....	26
4.2.2 Moderaternas strategier mot Sverigedemokraterna 2010.....	29
4.2.3 Moderaternas strategier mot Sverigedemokraterna 2014.....	31
4.2.4 Moderaternas strategier mot Sverigedemokraterna 2018.....	34
4.2.5 Socialdemokraternas strategier mot Sverigedemokraterna 2006.....	36
4.2.6 Socialdemokraternas strategier mot Sverigedemokraterna 2010.....	37
4.2.7 Socialdemokraternas strategier mot Sverigedemokraterna 2014.....	39
4.2.8 Socialdemokraternas strategier mot Sverigedemokraterna 2018.....	42
4.3 Sammanfattning av resultat.....	45
5. Slutsats.....	46
5.1 Diskussion.....	48
5.2 Vidare forskning.....	50
Referenslista.....	51
Appendix 1.....	56

1. Introduktion

1.1 Inledning

Sverigedemokraterna har förändrat det politiska läget i svensk politik. Inget av de andra partierna har uttalat att de vill samarbeta med Sverigedemokraterna i en regeringsbildning sedan de kom in i Sveriges riksdag 2010. De övriga partierna har vid flertal tillfällen beskrivit Sverigedemokraterna som ett nationalistiskt och främlingsfientligt parti, som de aldrig vill ska få inflytande över den svenska politiken (Ekot, 2018; SVT, 2018). Nya radikala högerpartier har sedan 1970-talet blivit en seriös utmaning för de etablerade partierna i Västeuropa. Relativt lite forskning har presenterats om deras effekt på partikonkurrens och val av policies hos större partier (Bale m. fl. 2010, s. 410). Eftersom de övriga partierna ställer sig emot ett samarbete med Sverigedemokraterna, ämnar den här studien till att kartlägga ifall Sverigedemokraterna trots allt fått ett inflytande över svensk politik. Immigrationspolitiken hos de två största partierna, Moderaterna och Socialdemokraterna kommer att studeras genom en kvalitativ idéanalys. Jämförelsepunkten för analysen kommer vara Sverigedemokraternas immigrationspolitik för att möjliggöra en jämförelse över tid. Studien prövar ett antal teorier som menar att partiers förhållningssätt till varandras politik beror på faktorerna kamp om politisk dimension, röstetal och möjligheter till koalitionsbildning. Det analytiska verktyget för den här studien utgörs av en teori utvecklad av forskaren Bonnie Meguid (2005). Hennes teori presenterar tre strategier som mainstreampartier, som Moderaterna och Socialdemokraterna, kan använda för att bemöta politiken som drivs av nationalistiska nischpartier, i detta fall Sverigedemokraterna. Strategierna kallas den avvisande, den fientliga och den ackommoderande strategin. Den avvisande strategin innebär att mainstreampartiet inte alls bemöter politiken som nischpartiet bedriver, den fientliga strategin innebär att de går i opposition, och den ackommoderande innebär att de härmar politiken hos nischpartiet (Meguid, 2005, s. 349-350). Dessa tre strategier ämnar studien till att identifiera hos Moderaterna och Socialdemokraterna.

1.2 Syfte och frågeställning

Den här uppsatsen syftar till att kartlägga huruvida Sverigedemokraterna har påverkat Moderaterna och Socialdemokraternas till att förändra sin immigrationspolitik under valåren

2006-2018. Uppsatsens teoretiska utgångspunkt är att Sverigedemokraterna utgör den oberoende variabeln som påverkat en sådan förändring, ifall den går att identifiera. Uppsatsen syftar till att pröva nedan presenterade hypoteser om hur Moderaterna och Socialdemokraterna kommer att ha påverkats av Sverigedemokraterna. Hypoteserna är baserade på ett teoretiskt ramverk som betonar att tre särskilda faktorer avgör ifall ett nischparti lyckas påverka ett mainstreamparti. Dessa tre faktorer är kamp om politisk dimension, tidigare valresultat och möjligheter till koalitionsbildning mellan partierna. Frågeställningen är följande:

- *Hur har Sverigedemokraterna påverkat Moderaternas och Socialdemokraternas immigrationspolitik mellan 2006-2018?*

1.3 Tidigare forskning

Tidigare forskning om hur nykomna partier, så kallade nischpartier, påverkat större partier att ändra sin politik har gjorts utifrån flera olika utgångspunkter. Några av de viktigaste bidragen i denna forskning presenteras här, och deras resultat utgör även det teoretiska ramverket i den här uppsatsen.

De flesta forskare som studerat partikonkurrens utifrån nationalistiska nischpartier refererar till Meguids teori. Hennes forskning ämnade till att förklara vad som styrde väljarstödet för nischpartier. Hennes forskning baserades framförallt på Nationella Frontens framgångar i Frankrike (Meguid, 2008). Resultatet av hennes forskning visade att väljarstödet för ett nischparti berodde på sättet som mainstreampartierna bemötte det på, därav utvecklade Meguid sina tre strategier. Den här uppsatsen ämnar inte till att förklara väljarstödet för Sverigedemokraterna via dessa strategier, istället utgör strategier ett textanalytiskt verktyg för att beskriva hur Moderaterna och Socialdemokraterna har påverkats av Sverigedemokraterna.

Annan tidigare forskning som relaterar till min frågeställning är Wagners och Meyers forskning från 2006. De studerade huruvida radikala högerpartier har påverkat de ideologiska grunderna i europeiska partisystem. Målet för studien var att beskriva ifall mainstreampartier och nationalistiska nischpartier haft en symbios påverkar mellan sig. Resultatet av forskningen visade en högersväng i europeiska partisystem (Wagner & Meyer, 2017, s. 85) vilket innebar att endast

mainstreampartierna hade anpassat sig till de radikala högerpartierna och inte tvärtom (Wagner & Meyer, 2017, s. 92). Forskningen visade inte ifall mainstreampartier påverkas olika beroende av vart de befinner sig på höger-vänster dimensionen. Studien hade även, till skillnad från den här uppsatsen, tidsperioden 1980 till tidigt 2010-tal (Wagner & Meyer, 2017). Författarna föreslog att vidare forskning borde studera i detalj hur specifika länder och partier varierar (Wagner & Meyer, 2017, s. 99), vilket min frågeställning ämnar att göra.

Ett genomförd forskning om partikonkurrensen i specifika länder är Green-Pedersen och Krogstrup studie av nationalistiska högerpartier i Danmark och Sverige. Tidsperioden var dock 1985-2003, vilket skiljer sig från den här uppsatsen. Dessutom studerades endast förekomsten av den ackommoderande strategin hos höger mainstreampartier. Resultatet visade en högre nivå av ackommodering i Danmark i jämförelse med Sverige (Green-Pedersen & Krogstrup, 2008), vilket motiverar min studies analys av hur läget i svensk partikonkurrens ser ut i nutid.

Annan relevant tidigare forskning har presenterats av Adou-Chadi och Bale med fl. Adou-Chadi studerade hur nationalistiska och gröna nischpartier skiljer sig i sin påverkan på mainstreampartier. Resultatet visade att mainstreampartier ackommoderar anti-immigration policies, men avvisar grön politik. Studiens tidsperiod var 1980-2011 och baseras på data från sexton europeiska länder. Resultatet visade att påverkan från ett nischparti beror på vart mainstream partiet befinner sig på höger-vänster skalan.

Bale med fl. studerade hur socialdemokratiska partier i Europa reagerat på nationalistiska nischpartiers framgång. Forskningen prövade teorin att socialdemokratiska partier bör använda den fientliga strategin mot nationalistiska nischpartier. Resultatet ifrågasatte teorin eftersom socialdemokratiska partier reagerat olika. Teorin utgör dock en del av hypotesen i den här uppsatsen om hur Socialdemokraterna agerat.

Slutligen har Harmel och Svåsand (1997) presenterat forskning om hur nya partier influerar större partiers politik, baserat på partikonkurrensen i Danmark och Norge. Resultatet visade att en påverkan endast kommer att ske då det större partiets röstetal minskar och det mindre partiets röstetal ökar. Datan utgjordes av valmanifest.

Sammanfattningsvis skiljer sig den här uppsatsen från ovan presenterad forskning både genom vald tidsperiod, fall och data. Wagners och Meyers forskning visade att en högersväng skett av

nationalistiska nischpartiers politik i Europa, men som de föreslår, kommer den här uppsatsen i mer detalj studera partikonkurrensen i ett specifikt land. Sverige som fall studerades av Green-Pedersen och Krogstrup, men endast fram till 2003. Abou-Chadi och Bale med fl. forskning utgör viktiga bidrag till den hypotes som presenteras i den här uppsatsen, men inte heller de har gjort en kvalitativ textanalys av Sverigedemokraternas påverkan. Den valda tidsperioden i den här uppsatsen, 2006-2018, är dessutom särskilt intressanta eftersom Sverigedemokraterna under vald tidsperiod vunnit en vågmästarroll i Sveriges Riksdag. Vidare har tidigare forskning särskilt valt att fokusera på den ackommoderande strategin, som söker en spridning av nationalistisk politik bland mainstreampartier. Den här uppsatsen väljer att studera alla de tre sätten som ett mainstreamparti kan bemöta ett nischparti på enligt Meguids teori. Det innebär att uppsatsen även studerar ifall mainstreampartierna går i opposition eller avvisar den invandringsfientliga politiken.

1.4 Bakgrund

Sverigedemokraterna har ökat sitt väljarstöd i de senaste fyra valen. Det politiska samarbetet har karaktäriseras av att de övriga partierna inte vill samarbeta med SD, vilket har givit dem en vågmästarroll i Sveriges Riksdag. Andra partier säger att de inte vill ge “ett nationalistiskt och rasistiskt parti” inflytande över Sveriges politiska riktning (P1-morgon, 2018a; Ekot, 2018; SVT Nyheter, 2018). Samtidigt fanns en konsensus inför 2018 års val att retoriken och debatten kring invandringpolitiken var styrd i en riktning initierad av Sverigedemokraterna. Även Sverigedemokraternas partiledare Jimmie Åkesson påpekade i SVT:s partiledardebatten i maj 2018 att de andra partierna börjat diskutera de integrationsproblem som hans parti diskuterat i flera år (Agenda, 2018). Eftersom de övriga riksdagspartierna nekar till samarbete med Sverigedemokraterna, bör det tas för givet att de inte håller med Sverigedemokraternas politik. De bör därmed inte välja att själva driva en liknande politisk agenda. Inför valet 2018 skedde förändringar i immigrationspolitiken, särskilt uttryckta i ett pressmeddelande från Socialdemokraterna i maj 2018 (Socialdemokraternas Press-PM, 2018). Tidigare forskning visar att uppkomsten av radikala högerpartier har förändrat partikonkurrensen i flera europeiska partisystem, och idag är ofta radikala högerpartier mycket populära (Wagner & Meyer, 2017, s.

84). Eftersom förändringar verkar ha skett i de stora partiernas immigrationspolitik, är det intressant att studera ifall och hur en sådan förändring påverkats av Sverigedemokraterna. De stora partiernas immigrationspolitik kommer därför att studeras i relation till Sverigedemokraternas politik. Genom att använda Meguids strategier som textanalytiskt redskap, kommer den här studien kunna visa ifall en sådan förändring har skett. Som tidigare nämnt kallas de tre strategierna den avvisande, den fientliga och den ackommoderande strategin. Den avvisande strategin innebär att mainstreampartiet inte väljer att fokusera på den politik som det nya nischpartiet driver. Det skulle innebära att en förändring av immigrationspolitiken hos mainstreampartierna Moderaterna och Socialdemokraterna inte går att identifiera i relation till Sverigedemokraterna. Den fientliga strategin innebär däremot att mainstreampartiet bemöter nischpartiets politik i opposition, vilket skulle uttryckas genom en immigrationspolitik som är motsatt till de åtgärder som Sverigedemokraterna vill införa. Den ackommoderande strategin innebär att mainstreampartiet för en immigrationspolitik som liknar nischpartiet. Det skulle innebära att Moderaterna eller Socialdemokraterna för en immigrationspolitik som är tydligt inspirerad av Sverigedemokraterna (Meguid, 2005, s. 349-350). Dessa tre strategier utgör ett passande analytiskt redskap. Ifall den ackommoderande strategin identifieras hos Moderaterna eller Socialdemokraterna, utgör det ett särskilt intressant resultat. Det beror på att det uppenbarar sig motsägelsefullt att varken vilja samarbeta eller ge Sverigedemokraterna inflytande över politiken, ifall mainstreampartiet i fråga samtidigt härmar Sverigedemokraternas politik. Den valda tidsperioden för den här studien, 2006-2018 är också särskilt intressant eftersom den kartlägger politiken inför ett eventuellt stundande nyval.

2. Teori

2.1 Nischpartier påverkar mainstreampartier

Den här studien är teoriprovande på ett antal teorier som hävdar att nischpartier påverkar mainstreampartiers politik. Dessa teorier hävdar att påverkan beror på faktorer såsom valresultat, mainstreampartiers möjlighet till koalitionsbildning för regeringsmakten och kampen om politisk dimension i partikonkurrensen (Green-Pedersen & Krogstrup, 2008; Abou-Chadi, 2014; Bale med fl. 2010; Harmel & Svåsand, 1997). Dessa tre faktorer utgör det teoretiska ramverket i den

här studien, vilket avgränsar studien till att studera Sverigedemokraterna som kausal variabel på den andra två partiernas immigrationspolitik. Som invändning till en sådan teoretisk utgångspunkt är faktumet att den folkliga opinionen i Sverige ökade sin prioritering av immigrationsfrågan successivt under valda valår, vilket kan ha påverkat Moderaterna och Socialdemokraterna att öka sitt fokus på immigrationspolitik. Avgränsningen och teorin i den här studien utesluter den folkliga opinionen som kausal variabel. Den teoretiska utgångspunkten menar även att om den folkliga opinionen påverkat partierna, kan de stora partierna ha inspirerats av Sverigedemokraterna för att bemöta en sådan förändrad folklig opinion. Nedan presenteras de tre huvudsakliga faktorerna som gör att ett nischparti som Sverigedemokraterna har kraft att påverka större partier som Moderaterna och Socialdemokraterna.

2.1.1 Kamp om politisk dimension

Tidigare forskning om partikonkurrens beskriver en kamp mellan partier om vilka politiska frågor det är som ska få dominera den politiska agendan (Abou-Chadi, 2014, s. 419). Partier är sprungna ur olika politiska dimensioner, den mest klassiska är den ekonomiska höger-vänster dimensionen, (Wagner & Meyer, 2017, s. 85) inom vilken Moderaterna och Socialdemokraterna återfinns. Den andra dimensionen är den liberala-auktoritära dimensionen (Wagner & Meyer, 2017, s. 85) inom vilken Sverigedemokraterna återfinns. Det är fördelaktigt för ett parti att prioritera de frågor som finns inom sin egen dimension, och särskilt fördelaktigt är det att prioritera frågor där väljarkåren är på partiets sida (Green-Pedersen & Krogstrup, 2008, s. 611-612). Meguids forskning betonade även detta fenomen, då hon presenterade den avvisande strategin som ett sätt för mainstreampartier att ignorera den nya liberala-auktoritära dimensionen som ett nationalistiskt nischparti presenterar. Eftersom immigrationsfrågor inte ingår i den traditionella ekonomiska höger-vänster dimensionen skapas en incitament hos mainstreampartier att ignorera den typen av politisk fråga (Meguid, 2005, s 349). Meguid visar genom sina forskningsresultat att kampen om politisk dimension var en avgörande faktor vid nischpartiet Nationella Frontens (NF) uppkomst i Frankrike. Mainstreampartierna i Frankrike hade ignorerat immigrationsfrågan i nästan ett decennium innan NF satte den på den politiska agendan och vann nästan tio procent av rösterna år 1986. (Meguid, 2008, s. 144). Forskningen visar att

immigrationspolitik endast tar plats på den politiska agendan när ett nytt parti introducerar frågan. Mainstreampartierna i Frankrike hade innan dess inget incitament att fokusera på immigrationsfrågan eftersom frågan stod utanför deras höger-vänster dimension. Resultatet ger uttryck för oförmågan hos den folkliga opinionen att ändra mainstreampartiers politiska fokus, då immigrationsfrågan inte kom in på den politiska agendan förens NF fångade upp frågan (Meguid, s. 2008, 148). Liknande argument drivs av Green-Pedersen och Krogstrup som i sin forskning visar att immigrationsfrågan var utanför den politiska agendan i Sverige i nästan ett decennium innan Sverigedemokraterna vann ökade röster i valet 2006. Även denna forskning tyder därför på att fokus på immigrationspolitik hos mainstreampartier styrs av partikonkurrens, eftersom de hellre betonar ekonomisk-politiska frågor (Green-Pedersen & Krogstrup, 2008, s. 620). Teorin om partiernas kamp om politisk dimension föreslår alltså en avvisande strategi hos Moderaterna och Socialdemokraterna, eftersom de bör föredra att konkurrera utifrån frågor från deras egna höger-vänster dimension.

Abou-Chadi samt Meyer och Wagners forskning beskriver dock hur kampen av dimension slutligen oftast resulterar i att mainstreampartier blir påverkade av deras nya konkurrenter. Nischpartier har förmågan att tvinga in etablerade partier på den nya liberala-auktoritära dimensionen genom att betona sitt ställningstagande i immigrationsfrågor. (Abou-Chadi, 2014, s. 418; Wagner & Meyer, 2017, s. 87)

2.1.2 Tidigare valresultat

Den andra faktorn som inverkar på ett nischpartis förmåga att påverka ett mainstreamparti är tidigare valresultat hos både nisch- och mainstream-partiet (Abou-Chadi, 2014, s. 418). Det beror på att mainstreampartiet måste se nischpartiet som ett hot för att ändrar sin politik. Hypotesen bygger på att partier är konservativa organisationer som helst bara förändrar sin politik när deras röstetal hotas. Ifall mainstreampartiet förlorar röster, och nischpartiet vinner fler röster, ökar mainstream partiets incitamentet att beröra den dimension som nischpartiet introducerar. Nischpartiet, med sitt ökade röstetal, visar vägen till hur mainstreampartiet potentiellt kan vinna tillbaka sina väljare genom att beröra samma politik som nischpartiet introducerade. (Harmel & Svåsand, 1997, s. 317). Även Green-Pedersen och Krogstrup menar att vad som slutligen avgör

ifall en fråga kommer att hamna på den politiska agendan beror på ifall ett parti faktiskt kan gynnas av det genom att vinna fler röster (Green-Pedersen & Krogstrup, 2008, s. 613).

Röstetalen behöver dock inte innebära att mainstreampartiet använder den ackommoderande strategin mot det nya nischpartiet. En fientlig opposition kan också vara att föredra för att locka till sig väljare som inte står för den nya politik som nischpartiet introducerar (Meguid, 2005, s. 349).

2.1.3 Mainstream partiers möjligheter till koalition

Valresultaten leder in på den tredje faktor som influerar ett nischparti förmåga att påverka mainstreampartier. Valresultaten påverkar hur partier organiserar sig i koalitioner för att försöka nå regeringsmakten. Ifall mainstreampartiet har fått försämrad maktställning i en koalitionsbildning på grund av lägre röstetal kan det utgöra ett starkt incitament att anpassa sig efter nischpartiets politik. Anpassningen behöver dock inte innebära att mainstreampartiet tar samma åsikt i frågan om immigrationspolitik som nischpartiet har. I den här ekvationen spelar mainstreampartiets ideologiska utgångspunkt stor roll. Adou-Chadis forskning visade att mainstream partier reagerade olika beroende var på höger-vänster dimensionen de befinner sig när ett nationalistiskt nischparti uppkommer. För partier som ligger åt höger på höger-vänster dimensionen kan det vara fördelaktigt att ackommodera ett nationalistiskt nischpartis politik. Nischpartiet utgör nämligen en potentiell koalitionspartner ifall de vunnit många röster. Däremot, ifall höger mainstreampartiet är beroende av stöd från mittenpartier, såsom kristdemokratiska eller socialliberala partier, kan höger mainstreampartiet istället välja att inta en fientlig eller avvisande position mot nischpartiet (Green-Pedersen & Krogstrup, 2008, s. 613). Mainstreampartiets agerande beror på ifall en konflikt med mittenpartier skulle problematisera vägen till regeringsmakten (Bale, 2003 se Green-Pedersen & Krogstrup, 2008, s. 613). Det är dock mer riskabelt för höger mainstreampartier att anpassa sig efter mittenpartier. Mittenpartier kan svänga åt vänster i koalitionsbildningar. Det har däremot inte det nykomna nationalistiskt nischparti möjlighet till (Green-Pedersen & Krogstrup, 2008, s. 613). Sammanfattningsvis kommer de andra partiernas ställningstagande till Sverigedemokraternas immigrationspolitik

påverka hur Moderaterna och Socialdemokraterna agerar. Teorin om koalitionsbildning betonar vikten av koalitionspartners samstämmighet när ett nischparti uppkommer.

Dessa tre faktorer; kamp om politisk dimension, röstetal och möjligheter till koalition har utgjort följande hypoteser om hur Moderaternas och Socialdemokraternas immigrationspolitik har påverkats av Sverigedemokraterna.

2.2 Hypotes om Moderaternas strategi mot Sverigedemokraterna

Hypotes om Moderaternas strategi mot Sverigedemokraterna 2006-2018				
Valår	2006	2010	2014	2018
Moderaternas valresultat	26,23 %	30,6 %	23,33 %	19,84 %
Sverigedemokraternas valresultat	2,6 %	5,7 %	12,86 %	17,53 %
Moderaternas strategi inför valet	Avvisande	Avvisande	Mest avvisande, mindre del ackommoderande	Ackommoderande

Källa: Election Guide; Expo.

Som tabellen visar är hypotesen att Moderaterna inledningsvis kommer vara avvisande inför de första två valen 2006 och 2010. Innan dessa två val hade Sverigedemokraterna inte tillräckligt höga röstetal för att komma in i Riksdagen, och figurerade därför inte som ett seriöst hot mot Moderaterna. Som ovan beskriven teori, måste mainstream partierna se sitt röstetal falla för att bli påverkade av ett nischparti (Abou-Chadi, 2014, s. 418; Harmel & Svåsand, 1997, s. 317; Green-Pedersen & Krogstrup, 2008, s. 613).

Den avvisande strategin inför de första två valen är också relaterad till faktorn koalitionsbildning. Inför de första två valen utgjorde Alliansen den viktigaste vägen till regeringsmakten för Moderaterna. De befann sig i en beroendeställning till mittenpartierna Centerpartiet och Liberalerna, som starkt har deklarerat sitt motstånd till inflytande från Sverigedemokraterna (Ekot, 2018; SVT Nyheter, 2018). Ståndpunkten hos mittenpartierna bör inte initiera en fientlig strategi mot Sverigedemokraterna, eftersom det skulle innebära ett fokus på immigrationspolitik.

Hypotesen är relaterad till kampen mellan partierna om vilken politisk dimension det är som ska dominera den politiska agendan. Eftersom Moderaterna är ett högerparti på den traditionella höger-vänster dimensionen, är det naturligt att de inledningsvis föredrar att avvisa immigrationsfrågan och istället fokusera på ekonomiska och arbetsmarknadsrelaterade frågor, så länge Sverigedemokraterna inte kommit in i Riksdagen. Därför är hypotesen att Moderaterna kommer använda den avvisande strategin mot Sverigedemokraterna inför de första två valen.

Inför valet 2014 är hypotesen att strategin till största del är fortsatt avvisande, men att Moderaterna också börjar använda den ackommoderande strategin. Anledningen till att ett parti kan anta två strategier samtidigt beror på att Sverigedemokraterna antas ha en väldigt övergripande immigrationspolitik som berör många olika sakfrågor, medan Moderaterna troligtvis väljer att bemöta endast en del av den politiken.

Att Moderaterna inför detta val delvis börjar använda den ackommoderande strategin beror på att Sverigedemokraternas röstetal har ökat och de har kommit in i Riksdagen. De utgör nu ett hot mot Moderaternas röstetal. Höger mainstreampartier tenderar generellt att ackommodera radikala höger partiers politik, inte ställa sig i opposition (Abou-Chadi 2014; Bale med fl. 2010; Green-Pedersen & Krogstrup, 2008), därav är hypotesen att den ackommoderande strategin uppkommer inför valet 2014, inte den fientliga strategin.

Eftersom Moderaterna fortfarande är en del av Alliansen bör de inte välja en heltäckande ackommoderande strategi inför valet 2014, enligt teorin om koalitionsbildning. De står i fortsatt beroendeställning till mittenpartierna Centerpartiet och Liberalerna. En helt ackommoderande strategi mot Sverigedemokraterna skulle kunna förstöra samarbetet mellan mittenpartierna. Dessutom gick Moderaterna själva starkt framåt i valet år 2010. Deras röstetal ökade med 4,37%. Ett ökat väljarstöd minskar Moderaternas incitament agera utanför sin egna ekonomiska höger-vänster dimension och ta ställning i immigrationsfrågor.

Inför valet 2018 är hypotesen att Moderaterna kommer anta den ackommoderande strategin mot Sverigedemokraterna. Hypotesen är att Moderaterna ser Sverigedemokraterna som ett särskilt hot mot sitt röstetal efter valförlusten 2014. Dessutom har Sverigedemokraterna själva gått

framåt till att få 12,86% av rösterna. Den ackommoderande strategin är även baserad på teorin om hur koalitionsbildning påverkar partiernas förhållningssätt till varandra. Stödet från mittenpartierna i Alliansen riskerar att inte räcka hela vägen till regeringsmakten (eftersom de förlorade regeringsmakten 2014) och därför utgör nu Sverigedemokraterna nu en potentiell hjälp till regeringsmakten. Som faktorn koalitionsbildning föreslår, är det för riskabelt att förlita sig på mittenpartier, då de kan svänga åt vänster och bilda regering med vänster mainstream partier istället, och vilket ett nationalistiskt nischparti inte har möjlighet till (Green-Pedersen & Krogstrup, 2008, s. 613).

2.3 Hypotes om Socialdemokraternas strategi mot Sverigedemokraterna

Hypotes om Socialdemokraternas strategi mot Sverigedemokraterna 2006-2018				
Valår	2006	2010	2014	2018
Socialdemokraternas valresultat	34,99 %	30,66 %	31,01 %	28,26 %
Sverigedemokraternas valresultat	2,6 %	5,7 %	12,86 %	17,53 %
Socialdemokraternas strategi inför valet	Mest avvisande, mindre del fientlig	Mest avvisande, mindre del fientlig	Mest fientlig, mindre del avvisande	Ackommoderande

Källa: Election Guide; Expo.

Inför de första två valen, 2006 och 2010, är hypotesen att Socialdemokraterna kommer vara huvudsakligen avvisande, men också till viss del fientliga mot Sverigedemokraternas immigrationspolitik. Valet av den avvisande strategin är relaterad till teorierna om kampen om politisk dimension och tidigare röstetal. *Inför* dessa första två valår har inte Sverigedemokraterna fått tillräckligt höga röstetal för att passera riksdagsspärren, och figurerar därför inte som ett seriöst hot mot Socialdemokraterna. Därför väljer Socialdemokraterna att avvisa immigrationsfrågan, eftersom den står utanför deras höger-vänster dimension. Dessutom utgör radikala högerpartier ett särskilt hot mot socialdemokratiska partier (Bale m. fl. 2010, s. 410). Radikala högerpartier skapar en betoning av frågor på högerkanten, samt resulterar i att arbetarklassens väljare går över till radikala högerpartier (Bale m. fl. 2010, s. 410). Det är därför

mer fördelaktigt för socialdemokratiska partier att förlora röster till ett grönt nischparti eller vänsterradikalt nischparti, eftersom de kan utgöra eventuella koalitionspartners (Bale m. fl. 2010, s. 411). Nationalistiska nischpartier kan i jämförelse hjälpa höger mainstream partier till makten.

Dock finns även den fientliga strategin med redan från början. Det beror på att socialdemokratiska partier har ett ideologiskt och historiskt engagemang att ta emot invandrare. Radikala högerpartier främjar policies som är helt i motsats till de egalitära och liberala progressiva principer som socialdemokratiska partier vilar på (Bale m. fl. 2010, s. 411). Dessutom har socialdemokratiska partier en styrka i västeuropeiska länder, som ger dem kraft att öppet anta en fientlig strategi mot radikala högerpartier (Bale m. fl. 2010, s. 413-414). Den fientliga strategin är dessutom den enklaste strategin att ha som ursprunglig respons, med hänsyn till koalitionsbildning. Den fientliga strategin riskerar inte skapa en intern oenighet inom partiet eller kritik från partier på vänstersidan (Bale m. fl. 2010, s. 422). Vänsterpartiet och Miljöpartiet har tydligt uttalat sitt avståndstagande mot Sverigedemokraterna, som dessutom utgjorde samarbetet De rödgröna inför valet 2010 (P1-morgon, 2018a; 2018b).

Inför valet 2014 är Socialdemokraternas strategi fortsatt både avvisande och fientlig, men inför detta val istället mer fientlig än avvisande. Sverigedemokraterna utgör nu ett hot mot Socialdemokraterna efter att de kommit in i Riksdagen valet 2010. Den avvisande strategin finns dock delvis kvar, baserat på Bale med fl. forskning som visar att just socialdemokratiska partier väljer att anta den avvisande strategin när ett radikalt högerparti utgör ett hot (Bale m. fl. 2010, s. 414). Faktorn koalitionsbildning påverkar Socialdemokraterna att öka sin fientliga strategi. Även inför detta val utgörs samarbetet av De rödgröna, vilket gör Socialdemokraterna fortsatt påverkade av Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Det är noterbart att hypotesen om Moderaternas agerande antog att faktorn koalitionsbildning skulle få Moderaterna att anta den avvisande strategin, inte den fientliga, på grund av Centerpartiet och Liberalerna. Det är mer extremt för ett höger mainstreamparti att anta en fientlig strategi mot ett radikalt högerparti än vad det är för ett vänster mainstreamparti (Bale m. fl. 2010). Därför bör Socialdemokraterna anamma den fientliga strategin inför valet 2014, medans Moderaterna antar den ackommoderande.

Inför valet 2018 är hypotesen att Socialdemokraterna helt ändrat sin politik till den ackommoderande strategin. Det förändrade förhållningssättet är främst relaterat till teorin om röstetal. Sverigedemokraterna har vid det senaste valet 2014 fördubblat sitt väljarstöd och fått 12,86% av rösterna, vilket gör dem till ett hot om väljarstödet. Den nya ackommoderande strategin är också relaterad till teorin om koalitionsbildning. Bale med fl. beskriver i sin forskning att när radikala högerpartier tar röster från socialdemokratiska partier, och samtidigt potentiellt kan hjälpa ett höger mainstreamparti (i detta fall Moderaterna) till regeringsmakten, antar även socialdemokratiska partier den ackommoderande strategin (Bale m. fl. 2010, s. 414). Den ackommoderande strategin antas hos det socialdemokratiska partiet till trots att det skulle kunna skapa koalitionsförhållningar med andra partier till vänster om mittlinjen. Även Adou-Chadis forskningsresultat betonar att en höjning av anti-immigrationspolitik sker hos vänster mainstreampartier när ett radikalt högerparti får ökat väljarstöd (Abou-Chadi, 2014, s. 431).

Bortsett från den partipolitiska taktiken beskriven ovan, som antas styra Socialdemokraternas agerande, påverkas även socialdemokratiska partier av agerandet hos mainstreampartier på högern. Hypotesen tidigare presenterad om Moderaternas agerande antog att Moderaterna från och med tiden inför valet 2014 kommer ha en alltmer ackommoderande strategi. Bale med fl. forskning visar att ett parti inte kan behålla sin fientliga eller avvisande strategi när andra stora partier börjar ackommodera det nationalistiska nischpartiets politik. I det långa loppet skulle det bara leda till förlorade röster, eftersom det innebär en ignorans mot den nya politik som uppkommit på den politiska agendan (Bale m. fl. 2010, s. 422).

3. Metod

3.1 Val av metod

Studien kommer att vara en jämförande analys mellan partiernas politik. Sverigedemokraternas immigrationspolitik kommer att vara utgångspunkten för jämförelse, då analysen ämnar till att kartlägga ifall en påverkan har skett hos Moderaterna och Socialdemokraterna. Meguids forskning om partikonkurrens har legat till grund för valet av metod i den här uppsatsen. Hennes forskning utvecklade tre olika strategier som mainstreampartier kan använda för att bemöta den

politiska fråga som ett nischparti introducerar. Dessa strategier utgör operationaliseringen för att identifiera ifall Sverigedemokraterna har påverkat Moderaterna och Socialdemokraternas immigrationspolitik. Studien är teoriprovande av de teorier som tidigare presenteras om hur och varför mainstreampartier anpassar sig efter nischpartiers politik.

De tre strategierna behandlar hur partier kommunicerar ut sin politik till väljare, därför undersökte Meguid valmanifest och affischer när hon utvecklade sin teori (Meguid, 2008). Den här studien har därför valt att studera valmanifest, partiprogram, principprogram och liknande dokument, samt ett pressmeddelande, för att försöka identifiera en påverkan mellan partierna. Valet av metod är kvalitativ textanalys, även kallad idéanalys, av partiernas politik. En funktionell idéanalys kommer att appliceras. Den funktionella idéanalysen ämnar till att studera förändringen av idéer inom politiken, i ambition att identifiera en viss politisk uppfattnings ursprung eller dominans (Beckman, 2005, s. 9). Metoden är därmed passande för att studera ifall en spridning har skett av Sverigedemokraternas ståndpunkter i den svenska immigrationspolitiken.

I själva tolkningen av partiernas valmanifest och program antogs två olika tolkningsperspektiv. Dels analyserades både det manifesta och det latent budskapet i de politiska texterna. Det manifesta budskapet är beskrivande text av partiets ställning som uttrycks i tydliga termer (Lundman & Graneheim, 2012, s. 189). Det skulle till exempel kunna vara "att invandringen till Sverige ska minska." Det latent budskapet utgörs av underliggande sammanhang (Lundman & Graneheim, 2012, s. 189). Ett exempel skulle kunna vara en nationalistisk underton mellan raderna i synen på kultur som ett parti presenterar.

Det andra tolkningsperspektivet som kommer att antas är avsändarens. En text kan tolkas från både mottagarens och avsändarens perspektiv. Perspektivet kommer vara avsändaren, eftersom studien ämnar till att kartlägga en förändring hos partierna och hur de väljer att uttrycka sin politik, inte hur väljarna skulle kunna tolka texterna (Esaiasson m. fl. 2017, s. 227).

3.2 Urval

3.2.1 Tidsperiod

Valåren 2006-2018 motiveras genom att de utgör tidsperioden för den tydliga närvaron av Sverigedemokraterna i svensk politik. Även om partiet grundades tidigare, börjar analysen från valet 2006 eftersom det var det sista valet innan Sverigedemokraterna kom in i Riksdagen. Meguids (2005) strategier är utformade för att kartlägga nischpartiers påverkan på mainstreampartier vid deras uppkomst, vilket motiverade att tidsperioden började valet innan Sverigedemokraterna passerade Riksdagsporten.

3.2.2 Material

För att pröva de teorier som beskriver att nischpartier påverkar mainstreampartier genom faktorerna röstetal, politisk dimension och koalitionsbildning har partierna Sverigedemokraterna, Moderaterna och Socialdemokraterna valts ut som analysenheter. Eftersom teorierna behandlar höger-radikala nischpartiers påverkan på mainstreampartier, som har en negativ syn på invandring, utgörs analysenheterna av partiernas immigrationspolitik.

Sverigedemokraterna analyseras i den här studien i egenskap av nischparti. Det beror på att partiet uppfyller de tre kriterier som karaktäriserar ett nischparti, definierade av Meguid (2005). Ett nischparti uppkommer inte ur traditionella politiska konflikter på den ekonomiska höger-vänster dimensionen, utan polariserar istället en fråga som inte funnits på den politiska agendan tidigare (Meguid, 2005, s. 347). Nationalistiska nischpartier betonar immigrationspolitik utifrån dimensionen liberal-auktoritär (Wagner & Meyer, 2017, s. 86). Nischpartier utmanar också tidigare röstbeteenden, då väljare oväntat går över till nischpartiet. Slutligen fokuserar nischpartier på just en specifik fråga. De må utveckla sin politik när deras röstetal växer, men är hos väljarna fortfarande förknippade med en speciell fråga (Meguid, 2005, s. 348). Dessa attribut stämmer in på Sverigedemokraterna.

De andra två analysenheterna i studien är immigrationspolitiken hos partierna Moderaterna och Socialdemokraterna. Mainstreampartier kännetecknas huvudsakligen av att de har en stark igenkänningsfaktor. De har en erkänd kapacitet att vara statsbärande partier och har en frekvent

kontakt med medier. Partierna befinner sig på höger-vänster dimensionen. (Meguid, 2005, s. 348). Dessa attribut stämmer in på Moderaterna och Socialdemokraterna.

För att studera partierna immigrationspolitik är det utvalda materialet partiernas valmanifest, och partiprogram (ibland kallat principprogram, handlingsprogram eller inriktningsprogram) samt ett pressmeddelande från Socialdemokraterna. Som ovan beskrivet har dessa texter valts ut eftersom Meguid använde liknande material när hon identifierade de tre strategierna. Dessutom beskriver Harmel och Svåsand (1997) att valmanifest och partiprogram är noga konstruerade beskrivningar av partiets identitet. Partier uttrycker sin politiska vilja tydligare i sina egna plattformar än vad de gör i regerings samarbeten med andra partier, där de kan skylla på behovet av kompromiss (Harmel & Svåsand, 1997, s. 321). Därför har politiska dokument över den förda immigrationspolitiken inte analyserats, såsom motioner, propositioner eller budgetförslag. Politiska förändringar i valmanifest och partiprogram uttrycker mer extrema anpassningar. Det utgör medvetna beslut om att ändra partiets identitet, i jämförelse med anpassningar som sker i koalitioner. Därför är utgör valmanifest och partiprogram ett legitimt material att studera i sin egna rätt. (Harmel & Svåsand, 1997, s. 321).

Andra delar av partiernas kommunikation som hade kunnat analyseras är partiledardebatter och intervjuer i TV, tidningar och radio. Avgränsningen att utesluta sådant material utgör inte ett problem för studiens validitet, eftersom partiernas tydligt presenterar sina förhållningssätt i sin tryckta dokument inför val (Harmel & Svåsand, 1997, s. 321). Partiernas förhållningssätt mot Sverigedemokraterna bör komma fram i deras valmanifest och partiprogram.

Det kan dock noteras att Moderaterna presenterade gemensamt valmanifest med de andra allianspartierna inför de först tre valåren. Dessa gemensamma allians valmanifest utgör inte ett problem för studiens validitet, eftersom en del av teorin som prövas utgår från faktorn koalitionsbildning. Alliansens immigrationspolitik var den politik som Moderaterna representerade inför de första tre valen.

Mer specifikt har endast immigrationspolitik analyserats utifrån textmaterialet, partiernas politik i övriga frågor har lämnats utanför analysen. Immigrationspolitik är i den här uppsatsen ett samlingsnamn som refererar till frågor om immigration, asyl och integrationsfrågor. Det

innebär politik som beskriver situationen och behandlingen av människor med immigration eller asylbakgrund. Både immigration och integration är inkluderade eftersom dessa är nära sammankopplade i den offentliga åsikten och debatten de senaste åren (Green-Pedersen & Krogstrup, 2008, s. 611). Även nationalism har fallit under immigrationspolitik. Det utgör grunden till Sverigedemokraternas politiska ställningstaganden, som partiet själv uttrycker i sina valmanifest (Sverigedemokraterna, 2005-2018).

3.3 Operationalisering

Meguids tre strategier utgör det analytiska redskapet för att identifiera huruvida Sverigedemokraterna har påverkat immigrationspolitiken hos Moderaterna och Socialdemokraterna. Operationaliseringen i den här studien har varit att läsa partiernas valmanifest och partiprogram för att försöka identifiera någon av Meguids strategierna. Sedan har slutsatser dragits huruvida en påverkan från Sverigedemokraterna har skett. Utifrån Sverigedemokraternas immigrationspolitik skapades nio olika teman som var och en står för olika delar av deras immigrationspolitik. Inom varje tema identifierades ett varierande antal indikatorer på vad partiet skriver inom temat. Nedan beskrivs de tre olika strategierna för att skapa en bild av hur operationaliseringen gått till.

3.3.1 Den ackommoderande strategin

Den ackommoderande strategin innebär att mainstream partiet härmar, alltså ackommoderar, politiken som niche partiet driver (Meguid, 2008, s. 28). I detta fall skulle det innebära att Moderaterna eller Socialdemokraterna börjar driva en immigrationspolitik som liknar Sverigedemokraternas. För att identifiera en sådan ackommodering, har indikatorerna som fanns i Sverigedemokraternas politik försökts återfinnas i Moderaternas och Socialdemokraternas immigrationspolitik. Till exempel, med hjälp av indikatorn "antal" inom temat "invandring", kan Moderaternas fastställas ha en ackommoderande strategi ifall de skriver, liksom Sverigedemokraterna, att de vill minska antalet invandrare i sitt valmanifest.

3.3.2 Den fientliga strategin

Den fientliga strategin innebär att mainstreampartiet tar starkt avstånd till den politik som nischpartiet driver. Mainstreampartiet presenterar istället en politik som står i opposition till vad nischpartiet vill genomföra politiskt (Meguid, 2005, s. 349-350). Ett exempel skulle kunna vara att Moderaterna skriver att de vill ha ett stort antal invandrare till Sverige, eftersom de anser att det har en positiv inverkan på landets utveckling. Operationaliseringen skulle då dra slutsatsen att Moderaterna är fientliga mot Sverigedemokraterna genom indikatorerna “antal” och “effekter”, inom temat “invandring”.

3.3.3 Den avvisande strategin

Den ackommoderande och fientliga strategin betonar vikten av partiets olika ställningstaganden i politiska frågor (Meguid, 2005, s. 349). Som tidigare beskrivet i teorin, har den politiska dimensionen en central plats för hur ett parti uttrycker sin politik. Den avvisande strategin innebär därför att Moderaterna eller Socialdemokraterna inte nämner den indikator som Sverigedemokraterna presenterar i sin politik. De skulle därmed inte alls nämna ifall fler eller mindre invandrare bör komma till Sverige för indikatorn “antal” inom temat “invandring”. Genom att avvisa immigrationspolitik som en aktuell fråga, ignorerar mainstream partierna den politik som nischpartiet introducerar. (Meguid, 2005, s. 349).

Dessa tre strategier utgör alltså operationaliseringen för att besvara frågan om Sverigedemokraterna påverkat Moderaternas och Socialdemokraternas immigrationspolitik. Det bör observeras att eftersom metoden har delat upp immigrationspolitiken i nio olika teman med flera indikatorer, kan ett parti anta mer än en strategi samtidigt. Det är möjligt att ett mainstreamparti väljer att ackommodera endast vissa teman, eller vissa indikatorer, men avvisa eller ställa sig fientliga i andra frågor.

3.4 Utformning av teman och deras indikatorer

Nio teman och flertal indikatorer inom temana identifierades utifrån Sverigedemokraternas immigrationspolitik för att en jämförelse med Moderaternas och Socialdemokraternas skulle

kunna genomföras. Endast indikatorerna “utbildning” och “arbete” inom temat “integration” är introducerades till analysen utifrån mainstreampartiernas immigrationspolitik. En mer utförlig beskrivning av vad indikatorerna innebär finns i Appendix 1.

Tema Anhöriginvandring

Indikatorerna *antal, försörjning, regelverk och släktskapskontroller*.

Tema Arbetskraftsinvandring

Indikatorerna *antal, regelverk, kompetens, tidsram och utan tillstånd*.

Tema Flyktingar

Indikatorerna *amnesti, antal, effekter, flyktens organisering, kvotflykting, mellanstatligt samarbete, närområde, preskriptionstid, regelverk, resurser och ursprung*.

Tema Integration

Indikatorerna *assimilering, arbete, bidrag, förberedelseskolor, inträdesjobb, kulturella värderingar, religion, resurser, sammanhållning, samhällskunskapsundervisning, språkundervisning, tillåtet språk och utbildning*.

Temat Invandring

Indikatorerna *antal, effekter, identifikation, kriminalitet, regelverk, rikets säkerhet, sjukdomskontroller och återvandring*.

Temat Medborgarskap

Indikatorerna *antal medborgarskap, försörjning, krav, kriminalitet, lojalitet, nationstillhörighet, prov, regelverk, rättigheter och skyldigheter, samhällskunskap, språkkunskaper, tidsram, värde och återkallelse*.

Temat Mångkultur

Indikatorerna *effekter, ekonomisk påverkan, etnicitet, omfattning och rättigheter*.

Temat Nationalism

Indikatorerna *identitet, kultur och suveränitet*.

Temat Uppehållstillstånd

Indikatorerna *förvaring, krav, skuggsamhälle, språkkunskaper, tidsram, utlänningskontroll, utvisning och återkallelse*.

3.5 Tillvägagångssätt

Partiernas politik lästes flera gånger för att fastställa att rätt meningsenheter samlades upp i ett kodschema. Dessa meningsenheter kunde vara längre sammanhängande citat, eller enstaka meningar som gav uttryck för olika ståndpunkter. Utifrån dessa meningsenheter skapades en kod, ett eller ett fåtal ord som uttryckte kortfattat vad meningsenheten handlade om, för att göra materialet mer lätthanterligt. När sedan flera koder liknande varande, samlades de ihop under en speciell indikator. Utifrån dessa indikatorer skapades nio stycken teman som mycket övergripande beskrev vilken typ av fråga som behandlades av indikatorerna (Lundman & Graneheim, 2012, s. 190-191). I resultatet som analysen genererade syns endast teman och indikatorer.

När Sverigedemokraternas immigrationspolitik analyserades applicerades en induktiv ansats. Det innebär att teman och deras indikatorer identifierades allteftersom läsningen fortskred (Lundman & Graneheim, 2012, s. 188). Det underlättade att alla aspekter av Sverigedemokraternas immigrationspolitik kom med i analysen. Ifall förutbestämda teman och indikatorer hade används riskerar faktorer som inte passar in en sådan förutbestämd mall att hamna utanför analysen (Esaiasson m. fl. 2017, s. 224). Frågeställningen har också styrt valet av en induktiva ansats, eftersom Sverigedemokraternas immigrationspolitik utgjorde jämförelsepunkten mot Moderaternas och Socialdemokraternas immigrationspolitik. En förutbestämd teori om vilka ställningstaganden ett nationalistisk nischparti driver har inte använts.

Jämförelsen mellan partiernas immigrationspolitik visade tidigt i processen att partierna presenterade olika mycket textmaterial om immigrationspolitik inför olika valår. Dessutom diskuterades olika teman och indikatorer inför olika valår. Vissa teman eller indikatorer kunde vara introducerade av Sverigedemokraterna ett tidigt valår, för att först bli bemött av mainstreampartierna ett eller flera valår senare. Även om reaktionen på Sverigedemokraternas politik kom flera år senare, registrerades det som en strategi hos mainstreampartierna det aktuella året - oavsett om Sverigedemokraterna fortfarande explicit nämnde indikatorn inför samma val. Metoden beror på att jämförelsen sker över tid, och strategierna från mainstreampartierna antas ta tid att utveckla. Dessutom identifierades Sverigedemokraternas immigrationspolitik som en enhet, även om de inte nämnde exakt samma indikatorer inför alla val.

Ett annat metodologiskt val i analysen var att Moderaterna och Socialdemokraterna faktiskt diskuterade vissa teman innan Sverigedemokraterna själva gjorde det. I sådana fall har ändå mainstreampartierna blivit tilldelade en strategi, i relation till hur Sverigedemokraterna ställde sig i frågan senare. Ett exempel är att Sverigedemokraterna inte nämnde ordet flykting i principprogrammet inför 2006 års val, vilket de andra partierna gör i sina mer utvecklade valmanifest och partiprogram. Ändå registrerades mainstreampartiernas förhållningssätt till flyktingar inom en strategi mot Sverigedemokraterna.

I resultatdelen syns även att vissa teman inte nämndes alls under tidiga valår, vilket beror på att när inget parti väljer att nämna indikatorer registreras de inte i resultatet.

Två indikatorer inom temat "integration" utgör ett undantag för analysen. Dessa är "arbete" och "utbildning" och introducerades av Moderaterna och Socialdemokraterna, inte av Sverigedemokraterna. Dock har de registrerats i resultaten eftersom de utgör en stor del av Moderaternas och Socialdemokraternas integrationspolitik. De har valts att registreras som fientliga, eftersom de beskrivs utifrån positiv syn på lyckad integration, och på grund av att Sverigedemokraterna inte själva valt att lyfta dessa åtgärder som en del i hur människor integreras i samhället.

3.6 Diskussion om kvalitativ idéanalys

Som ovan beskrivet kommer Sverigedemokraternas immigrationspolitik utgöra jämförelsepunkten för de andra partiernas immigrationspolitik. Metodvalet innebär att hela analysen blir konstruerad, där ingen jämförelsepunkt av absolut sanning existerar. Kvalitativ innehållsanalys innebär dock att forskaren intar en subjektiv position (Lundman & Graneheim, 2012, s. 196). Att uppnå intersubjektivitet blir därför centralt för den kvalitativa idéanalysen. Resultaten i den här studien ämnar till att vara förståeliga samt möjliga att komma fram till genom samma metod för läsaren. Därför har tillvägagångssättet som kodningen utgjordes av och teman och indikatorer tidigare beskrivits. Det ligger till grund för att skapa en semantisk intersubjektivitet i tolkningen av partiernas politik, vilket innebär en gemensam förståelse av texter (Badersten, 2006, 75).

Vad som är viktigt att observera i den här analysen är att alla indikatorer hos partierna ger samma utslag i resultatet. Till exempel, kan ett mainstreamparti ackommodera indikatorn "antal" inom temat invandring, men avvisa indikatorn "språkkunskaper" inom temat medborgarskap. Båda indikatorerna gör lika stort utslag i resultatdelen, eftersom en rankning inte har skapats mellan indikatorerna. Det går dock att diskutera huruvida att vilja minska antalet invandrare är ett starkare politiskt ställningstagande än att kräva språkkunskaper vid ansökan om medborgarskap. Den här studien har dock avgränsat sin analys till att inte värdera indikatorerna på olika sätt, eftersom det skulle kräva ett mycket större teoretiskt ramverk för att motivera en sådan rankning, vilket i sin tur skulle innebära en mycket större studie.

Som tidigare beskrivet i avsnittet om tillvägagångssätt, tilldelades mainstreampartierna en strategi även för de indikatorer som de diskuterade innan Sverigedemokraterna själva gjorde det. Eftersom studien ämnar till att kartlägga en påverkan från Sverigedemokraterna, motiveras en beskrivning av mainstreampartiernas immigrationspolitik från början. Deras immigrationspolitik har redan från början placerats inom olika strategier emot Sverigedemokraterna. Det beror på att Meguids teori behandlar hur partier blir påverkade av ett nischpartis ökade betoning av en specifik fråga, inte vem som från början nödvändigtvis först tog ställning inom den frågan. Analyssättet pekar också på att kvalitativ textanalys inte metodologiskt kan vara avhängd på att

specifika ord nämns. I den här uppsatsen har det latenta budskapet analyserats, vilket till exempel inneburit att ett mainstreampartis strategi mot Sverigedemokraterna inom temat ”flyktingar” inte varit avhängt av att Sverigedemokraterna nämnt ordet “flykting” inför varje val.

4. Resultat

4.1 Moderaterna och Socialdemokraternas strategier mot Sverigedemokraterna 2006-2010

Nedan redovisas resultaten från analysen av Moderaterna och Socialdemokraternas immigrationspolitik. Resultaten redovisas ett år i taget, men några utvalda citat från partiernas texter för att förtydliga analysen.

4.2.1 Moderaternas strategier mot Sverigedemokraterna inför valet 2006

Moderaternas immigrationspolitik 2006										
Strategier	Politikområden									Antal indikatorer
	Anhörig- invandring	Arbetskrafts- invandring	Flyktingar	Integration	Invandring	Medborgarskap	Mångkultur	Nationalism	Uppehålls- tillstånd	
Ackommo- derande				språkund- ervisning	kriminalitet	språk- kunskaper värde			utvisning	5
Avvisande				assimiler- ing	effekter åter- vandring	nations- tillhörighet	etnicitet	identitet kultur suveränitet		8
Fientlig				arbete bidrag inträdes- jobb	antal		effekter omfattning rättigheter			7
									Antal indikatorer: 20	

Tabell 4. Moderaternas immigrationspolitik 2006 (Alliansen, 2006).

Resultatet visar att redan inför valet 2006 var fem indikatorer i Moderaternas immigrationspolitik positivt inställda till Sverigedemokraternas politik. Däremot avvisade Moderaterna åtta och ställde sig fientliga till sju indikatorer. En av de ackommoderande

indikatorerna var “språkundervisning” inom temat integration. Partierna uttryckte sig på följande sätt.

*“Sverige ska vara ett land av möjligheter för alla. De bästa vägarna till integration är...
språkkunskaper.”*

(Alliansen, 2006)

*“Invandrare som kommer till Sverige skall erbjudas grundläggande utbildning i det svenska
språket...”*

(Sverigedemokraterna, 2011)

Moderaterna visade en fientlig strategi mot Sverigedemokraterna, bland annat genom sitt förhållningssätt till mångkultur och via indikatorn “antal” inom temat “invandring”. Moderaterna uttryckt följande om rörlighet över gränser.

*“En avgörande faktor för att hantera globaliseringens och demografins utmaningar är att
förbättra integrationen och öka möjligheterna till rörlighet över gränserna.”*

(Alliansen, 2006)

*“Sverigedemokraterna bildades 6 februari 1988...den enade faktorn var motståndet till den förda
invandringpolitiken, vilken man såg som alltför vidlyftig...”*

(Sverigedemokraterna, 2005)

Inom temat “mångkultur” skrev Moderaterna följande om mångkulturens “effekter”.

“Den mångfald som finns i vårt land berikar vårt samhälle, genom människor med olika erfarenheter, härkomst och kulturell och religiös identitet”.

(Alliansen, 2006)

Sverigedemokraterna skrev i motsats anda:

“Visst finns det kulturella skillnader mellan svenskar och våra nordiska grannar även om de är mindre än skillnaderna mellan svenskar och människor från kulturellt avlägsna delar av världen. Därför kan det vara mer eller mindre komplicerat att förena olika kulturer med varandra. Ibland blir detta särskilt svårt, eftersom de olika kulturernas grundläggande värdesystem krockar. Som ett led i strävan att undvika konflikter bör den här typen av kulturkrockar förhindras.”

(Sverigedemokraterna, 2005)

Citaten uttrycker att Moderaterna med Alliansen ser mångkultur som en berikande faktor för samhället, medan SD uttrycker att kulturella sammanblandningar skapar konflikter, och bör därför undvikas.

Flera av de politiska förslag som Sverigedemokraterna framförde vid denna tidpunkt avvisade Moderaterna via Alliansen. Ett exempel är indikator “återvandring” inom teman invandring. Sverigedemokraterna skrev följande:

“...invandringen måste hållas på en sådan nivå att den inte i grunden förändrar befolkningsammansättningen på så vis att etniska enklaver uppstår. När så ändå har skett finns det två möjliga lösningar: a) återvandring...”

(Sverigedemokraterna, 2005)

4.2.2 Moderaternas strategier mot Sverigedemokraterna inför valet 2010

Moderaternas immigrationspolitik 2010										
Strategier 2010	Politikområden									Resultat
	Anhörig- invandring	Arbetskrafts- invandring	Flyktingar	Integration	Invandring	Medborga- rskap	Mångkultur	Nationalism	Uppehålls- tillstånd	
Ackommo- derande	försörjning			kulturella värderingar sambhälls-kunskaps-undervisning språkunder visning	åter- vandring	värde rättigheter och skyldig- heter			utvisning	8
Avvisande	antal		när- område	assimiler- ing bidrag tillåtet språk	antal kriminalitet	krav nations- tillhörighet språk- kunskaper	etnicitet omfattning rättigheter	identitet kultur suveränitet		16
Fientlig		antal regelverk	antal flyktens organi- sering kvotflykt- ing mellan- statligt samarbete ursprung	arbete inträdes- jobb utbildning	effekter		effekter		krav	13
									Antal indikatorer:	37

Tabell 5 - Moderaternas immigrationspolitik 2010 (Alliansen, 2010; Moderaterna 2007).

Resultatet visar att Moderaterna har utvidgat sin immigrationspolitik genom att besvara flera indikatorer från Sverigedemokraterna (som i sin tur också har utökat sina programpunkter). Det huvudsakliga resultatet är dock att Moderaterna fortsatte att avvisa största delen av Sverigedemokraternas politik. En markant indikator som inför detta val är avvisad är "antal" inom temat invandring, som tidigare tog plats i Moderaternas fientliga strategi.

Den ackommoderande strategin har ökat till att innefatta åtta indikatorer, där både "sambhällskunskapsundervisning" och "kulturella värderingar" inom temat "integration"

ingår. Likväl ackommoderar nu Moderaterna indikatorn "återvandring" inom temat "invandring" vilket de tidigare avvisat.

"Det finns också behov av att stimulera återvandring av människor som kommit till vårt land, vilket är en företeelse som stöds av FN:s flyktingkommissariat och världssamfundet i stort"

(Moderaterna, 2007)

Den fientliga strategin är nästan lika övergripande som den avvisande strategin. Moderaterna uttrycker fortsatt att effekterna av invandring och flyktingmottagande är positiva. Ett annat fientligt ställningstagande är indikatorn "regelverk" inom temat arbetskraftsinvandring.

"Alliansregeringen har vidgat möjligheterna för dem som vill komma till Sverige för att skapa sig en bättre framtid genom arbete. De nya reglerna för arbetskraftsinvandring är en mycket betydelsefull reform som innebär att Sverige tagit ledningen i utvecklingen mot öppnare gränser och ökad rörlighet."

(Alliansen, 2010)

Sverigedemokraterna skriver jämförelsevis:

"En skärpning av reglerna för arbetskraftsinvandring."

(Sverigedemokraterna, 2010)

4.2.3 Moderaternas strategier mot Sverigedemokraterna 2014

Moderaternas immigrationspolitik 2014										
Strategier 2014	Politikområden									Resultat
	Anhörig- invandring	Arbetskrafts- invandring	Flyktingar	Integration	Invandring	Medborgarskap	Mångkultur	Nationalism	Uppehålls- tillstånd	
Ackommo- derande	försörjning			samhälls- kunskaps- undervis- ning språk und- ervisning samman- hållning	åter- vandring			identitet		6
Avvisande	antal regelverk effekter		kvotflykting närområde regelverk	assimilering kulturella värderingar religion tillåtet språk	sjukdoms- kontroller kriminalitet	antal med- borgarskap värde krav kriminalitet lojalitet nationstill- hörighet rättigheter och skyldig- heter samhälls- kunskap språkkun- skaper tidsram	etnicitet	kultur suveränitet	krav tidsram utvisning	28
Fientlig		antal kompetens regelverk	antal flyktens organisering effekter mellanstat- ligt sam- arbete resurser ursprung	arbete bidrag inträdes- jobb resurser utbildning	antal effekter		effekter ekonomisk påverkan omfattning rättigheter			20
										Antal indikatorer: 54

Tabell 6 - Moderaternas immigrationspolitik 2014 (Alliansen, 2014; Moderaterna, 2013a; 2013b).

Resultatet visar att immigrationspolitiken tagit något större plats hos Moderaterna eftersom de inför detta valår valde att bemöta totalt 26 indikatorer genom både den ackommoderande och den fientliga strategin. Den ackommoderande strategin har minskat något, men har inte förändrats i karaktär av indikatorer, förutom att Moderaterna har närmat sig Sverigedemokraternas idé om den svenska identiteten inom temat “nationalism”. Partierna uttrycker följande.

“Svenskhet är en identitet som går att tillgängliggöra sig genom att leva och verka här.”

(Moderaterna, 2013a)

“Vi tror att det bästa för vårt samhälle är att en så stor andel som möjligt av statens medborgare också har en svensk identitet.”

(Sverigedemokraterna, 2011)

“För att vara svensk...I praktiken innebär detta ett slags öppen svenskhet, med möjlighet för människor med annat ursprung att tillhöra den svenska nationen.”

(Sverigedemokraterna, 2005)

Moderaterna ökade markant sin fientliga strategi, vilket uttrycks inom temat “mångkultur” som de till största del avvisat under tidigare valår. Partierna skriver följande.

“Många människor söker skydd hos oss från krig och förföljelser. Det berikar vårt land både kulturellt och ekonomiskt.”

(Alliansen, 2014)

“Mångkulturalism...kommer att leda till ett försämrat samhällsklimat med ökad rotlöshet, segregation, motsättningar, otrygghet och minskad välfärd som följd.”

(Sverigedemokraterna, 2011)

Sammanfattningsvis avvisar Moderaterna de flesta av Sverigedemokraternas indikatorer, till exempel hela temat medborgarskap.

4.2.4 Moderaternas strategier mot Sverigedemokraterna 2018

Moderaternas immigrationspolitik 2018										
Strategier 2018	Politikområden									Resultat
	Anhörig- invandring	Arbetskrafts- invandring	Flyktingar	Integration	Invandring	Medborga- rskap	Mångkultur	Nationalism	Uppehålls- tillstånd	
Ackommo- derande	antal försörjning	kompetens utan tillstånd	antal effekter preskriptionstid regelverk	bidrag kulturella värderingar samman- hållning samhällsku- nskaps under- visning språk- under- visning	antal effekter	krav försörjning regelverk rättigheter och skyldig- heter samhälls- kunskap språk- kunskaper tidsram värde återkallelse			förvaring krav skugg- samhälle språk- kunskaper tidsram utlännings- kontroll utvisning	31
Avvisande	effekter släktskaps- kontroll regelverk	regelverk tidsram	amnesti flyktens organisering närområde resurser mellan- statligt samarbete ursprung	assimiler- ing förbered- elseskolor resurser religion tillåtet språk	identifika- tion kriminalitet rikets säkerhet regelverk sjukdoms- kontroller åter- vandring	antal med- borgarskap kriminalitet lojalitet nations- tillhörighet prov	effekter ethnicitet ekonomisk påverkan omfattning rättigheter	identitet kultur självbestä- mmelse	återkallelse	36
Fientlig		antal	kvotflykting	arbete inträdes- jobb utbildning						5
									Antal indikatorer:	72

Tabell 7 - Moderaternas immigrationspolitik 2018 (Moderaterna, 2018).

Stora förändringar skedde i Moderaternas immigrationspolitik inför valet 2018, inför vilket de även presenterade sina egna valmanifest och partiprogram utan Alliansen. Den ackommoderande strategin ökade markant och var för första gången större än den fientliga strategin. Några

exempel på Moderaternas nya ställningstagande visas i följande citat. Inom temat “flyktingar” skriver Moderaterna angående “antal” och “effekter” på följande sätt.

“Migrationspolitiken måste utformas med hänsyn till det stora flyktingmottagande vi haft och de omfattande integrationsproblem vi har. Sverige ska ta emot färre asylsökande än under de senaste åren.”

(Moderaterna, 2018)

Framträdande är även Moderaternas nya ackommodering inom temana medborgarskap och uppehållstillstånd. Moderaterna skriver för indikatorerna tidsram, språkkunskaper och samhällskunskap följande:

“Normaltiden för att få medborgarskap ska vara sju år, i stället för dagens fem år.”
“Krav på kunskaper i svenska och om svenska samhället för medborgarskap”

(Moderaterna, 2018)

På liknande sätt uttrycker Sverigedemokraterna följande:

“Skärpa kraven för att bli svensk medborgare, inklusive språk...”
“Skärpa kraven för att bli svensk medborgare, inklusive...samhällskunskapstest...”

(SD:s valmanifest 2018)

Den fientliga strategin har minskat markant, och innefattar mestadels integrationsåtgärder. Via indikatorn “inträdesjobb” ställer sig partierna emot varandra.

“Inför inträdesjobb, en slags lärlingsanställning med arbete och praktik, för nyanlända...”

(Moderaterna, 2018)

“Avskaffa ineffektiva arbetsmarknadsåtgärder som nystartsjobb, etableringsanställningar och introduktionsjobb...”

(Sverigedemokraterna, 2018a)

Trots en ökande ackommoderande strategi väljer Moderaterna fortsatt avvisa ungefär hälften av Sverigedemokraternas politik. En markant skillnad är dock att Moderaterna inför valet 2018 slutat poängtera sin positiva syn på mångkultur, som inför tidigare valår varit en stor del av deras fientliga strategi.

4.2.5 Socialdemokraternas strategier mot Sverigedemokraterna 2006

Socialdemokraternas immigrationspolitik 2006										
Strategier 2006	Politikområden									Resultat
	Anhörig- invandring	Arbetskrafts- invandring	Flyktingar	Integration	Invandring	Medborga- rskap	Mångkultur	Nationalism	Uppehålls- tillstånd	
Ackommo- derande				språkund- ervisning						1
Avvisande				assimil- ering	antal effekter åter- vandring	nations- tillhörighet	effekter etnicitet omfattning rättigheter	identitet kultur suveränitet		12
Fientlig				arbete						1
									Antal indikatorer:	14

Tabell 8 - Socialdemokraternas immigrationspolitik 2006 (Socialdemokraterna, 2006).

Resultatet visar att Socialdemokraterna inför valet 2006 i hög grad avvisande immigrationspolitik. Endast två indikatorer bemöttes, språkundervisning och arbete som en del av integrationsprocessen. Eftersom Sverigedemokraterna senare betonar vikten av svenska

språket för en lyckad integration, har Socialdemokraternas förslag om språkundervisning registrerats inom den ackommoderande strategin.

4.2.6 Socialdemokraternas strategier mot Sverigedemokraterna 2010

Socialdemokraternas immigrationspolitik 2010										
Strategier 2010	Politikområden									Resultat
	Anhörig- invandring	Arbetskrafts- invandring	Flyktingar	Integration	Invandring	Medborga- rskap	Mångkultur	Nationalism	Uppehålls- tillstånd	
Ackommo- derande										0
Avvisande	antal regelverk			assimil- ering språkund- ervisning tillåtet språk	antal effekter åter- vandring	krav nations- tillhörighet	effekter ethnicitet omfattning rättigheter	identitet kultur suveränitet		17
Fientlig		regelverk		arbete						2
									Antal indikatorer: 19	

Tabell 9 - Socialdemokraternas immigrationspolitik 2010 (Socialdemokraterna 2010).

Inga stora förändringar registrerades i Socialdemokraternas förhållningssätt till immigrationspolitik inför valet 2014. Indikatorn språkundervisning har fallit bort eftersom de inte längre benämner denna åtgärd. Däremot har de ökat sin fientliga strategi till med en indikatorer. De skriver för indikatorn regelverk inom arbetskraftsinvandring:

“Alla arbetstagare ska behandlas lika, oavsett om de kommer från Ronneby, Riga eller Rotterdam.”

(Socialdemokraterna, 2010)

SD uttrycker tydligt att invandrad arbetskraft ska gå under särskilda regler. De skriver:

“En skärpning av reglerna för arbetskraftsinvandring.”

(Sverigedemokraterna, 2010)

“Därför förespråkar vi en modell med gästarbetare, där utländsk arbetskraft kan få tillfälligt uppehållstillstånd knutet till arbetsmarknadens behov.”

(Sverigedemokraterna, 2011)

4.2.7 Socialdemokraternas strategier mot Sverigedemokraterna 2014

Socialdemokraternas immigrationspolitik 2014										
Strategier 2010	Politikområden									Resultat
	Anhörig- invandring	Arbetskrafts- invandring	Flyktingar	Integration	Invandring	Medborga- rskap	Mångkultur	Nationalism	Uppehålls- tillstånd	
Ackommo- derande		utan tillstånd								1
Avvisande	antal regelverk effekter	kompetens regelverk	effekter kvotflykting närområde regelverk resurser	assimile- ring religion sammällsku- nscaps under- visning språk und- ervisning tillåtet språk	effekter sjukdoms- kontroller åter- vandring	antal med- borgarskap krav kriminalitet lojalitet nations- tillhörighet rättigheter och skyldig- heter sammälls- kunskap språk- kunskaper tidsram	effekter etnicitet ekonomisk påverkan omfattning rättigheter	identitet kultur suveränitet	krav tidsram utvisning	38
Fientlig		antal	antal flyktens organi- sering mellan- statligt samarbete	arbete bidrag	antal					7
										Antal indikatorer: 46

Tabell 10 - Socialdemokraternas immigrationspolitik 2014 (Socialdemokraterna, 2013; 2013b; Socialdemokraterna, 2014).

Socialdemokraternas immigrationspolitik 2014 visar att de fortsatt avvisar största delen av Sverigedemokraternas immigrationspolitik. Däremot har de markant ökat sin fientliga strategi. Från att ha varit fientliga via två indikatorer 2014, är de nu fientliga i åtta indikatorer. Den ackommoderande strategin syns bara via en enda indikator, som är "utan tillstånd" inom temat "arbetskraftsinvandring". Partierna skriver följande:

*“Arbetskraftsinvandring får dock aldrig användas för att utnyttja och exploatera människor.
Därför måste reglerna för arbetskraftsinvandring ändras.”*

(Socialdemokraterna, 2013a)

*“Förändra regelverket för arbetskraftsinvandring så att ... arbetsgivares möjligheter att utnyttja
utländsk arbetskraft för att kringgå svenska arbetsvillkor omöjliggörs.”*

(Sverigedemokraterna, 2018a)

Socialdemokraternas utökade fientliga strategi syns bl a via indikatorerna bidrag inom temat “integration”, och “antal” inom temana “invandring”, “flyktingar” och “arbetskraftsinvandring”. Socialdemokraterna skriver följande för indikatorn “bidrag”:

*“Vägen in i Sverige ska byggas med samma lagar och regler, försäkringar och strävan efter
rättvisa som gäller för alla.”*

(Socialdemokraterna, 2013a)

*“Minskade samhällskostnader och stärkta incitament för ansvarstagande och integration genom
att begränsa nyanlända, icke-skyddsbehövande invandrares tillgång till bidragssystemen under
de första åren i landet.”*

(Sverigedemokraterna, 2014)

För indikatorerna “antal” uttrycker sig partierna följande:

“Den som är i behov av skydd ska få en fristad i vårt land.”

(Socialdemokraterna, 2014)

“...Sverigedemokraterna förespråkar begränsad invandring...”

“...invandringen måste hållas på en sådan nivå och vara av en sådan karaktär att den inte utgör ett hot mot vår nationella identitet eller mot vårt lands välfärd och trygghet.”

(Sverigedemokraterna, 2011)

En annan del av den fientliga strategin är indikatorn “mellanstatligt samarbete”, vilket uttrycks i följande citat.

“Vi anser att EU ska ta ett gemensamt ansvar för asyl- och migrationsfrågorna. Alla som söker skydd inom EU ska garanteras likvärdig behandling enligt solidaritetens och humanitetens principer.”

(Socialdemokraterna, 2013)

“Villkor för mottagande, vare sig det handlar om vidarebosättning eller annat beviljande av visum och uppehållstillstånd, måste dessutom alltid vara helt och hållet upp till varje mottagarland att avgöra.”

(Sverigedemokraterna, 2018c)

4.2.8 Socialdemokraternas strategier mot Sverigedemokraterna 2018

Socialdemokraternas immigrationspolitik 2018										
Strategier 2018	Politikområden									Resultat
	Anhörig- invandring	Arbetskrafts- invandring	Flyktingar	Integration	Invandring	Medborgarskap	Mångkultur	Nationalism	Uppehålls- tillstånd	
Ackommo- derande	antal	antal kompetens	antal flyktens organi- sering preskrib- tionstid regelverk	samman- hållning språkund- ervisning bidrag	antal identi- fikation rikets säkerhet regelverk				förvaring krav utvisning	17
Avvisande	släktskaps- kontroller försörjning regelverk	regelverk tidsram utan tillstånd	amnesti effekter	assimil- ering kulturella värderingar religion resurser sammans- kunskaps- under- visning tillåtet språk	sjukdoms- kontroller åter- vandring kriminalitet	antal med- borgarskap försörjning krav kriminalitet lojalitet nations- tillhörighet prov regelverk rättigheter och skyldig- heter sammans- kunskap språkkunsk- aper tidsram värde återkallelse	etnicitet ekonomisk påverkan omfattning rättigheter	identitet kultur suveränitet	skugg- samhälle språk- kunskaper utlännings- kontroll återkallelse	42
Fientlig	effekter		kvotflykting mellan- statligt samarbete närområde resurser ursprung	arbete förbered- else skolor inträdes- jobb utbildning	effekter		effekter		tidsram	13
										Antal indikatorer: 72

Tabell 11 - Socialdemokraternas immigrationspolitik 2018 (Socialdemokraterna, 2018; Socialdemokraternas Press-PM, 2018).

Socialdemokraternas immigrationspolitik förändrades drastiskt inför valet 2018. Från att ha ackommoderat högst en indikator under tidigare år, valde Socialdemokraterna inför det senaste valet att ackommodera 17 indikatorer. Den fientliga strategi ökade också till dubbelt så många indikatorer som året innan, vilket gemensamt betyder ett ökat fokus på immigrationspolitik. Samtidigt avvisar Socialdemokraterna 42 indikatorer, till exempel hela temat "medborgarskap". Inom den ackommoderande strategin är det märkbart att många av de indikatorer som tidigare ingick i den fientliga strategin nu ingår i den ackommoderande. En tydlig sväng syns via indikatorerna "antal" i både invandringspolitik och flyktingpolitik. Socialdemokraterna skriver följande.

"Begränsa arbetskraftsinvandringen"

"Behålla den nya asyllagensom innebär att färre asylsökande söker sig till Sverige och mer till andra länder."

(Socialdemokraterna, 2018)

Indikatorn "kompetens" inom "arbetskraftsinvandring" betonar också partiernas likhet enligt nedan citat.

"Svensk arbetskraftsinvandring ska därför fokuseras på yrken där det råder stor brist och där rätt kvalifikationer inte går att hitta på den svenska arbetsmarknaden."

(Socialdemokraterna, 2017)

"...en självklarhet att arbetskraftsinvandring ska vara baserad just på kompetensbehov."

(Sverigedemokraterna, 2018c)

Socialdemokraterna ackommoderar även indikatorn “preskriptionstid” för flyktingar och förvaring inom temat uppehållstillstånd.

“Tiden innan man kan inkomma med en ny asylansökan efter avslag ska fördubblas från fyra till åtta år.”

(Socialdemokraternas Press-PM, 2018)

“Avskaffa preskriptionstiden vid avslagsbeslut för asylärenden.”

(Sverigedemokraterna, 2018a)

“Vi vill ytterligare öka antalet förvarsplatser och utöka möjligheterna att placera någon i förvar av säkerhetsskäl eller av identitetsskäl.”

(Socialdemokraternas Press-PM, 2018).

“...öka antalet förvarsplatser och möjliggöra för längre vistelse i förvar om utvisning inte kan verkställas omedelbart.”

(Sverigedemokraterna, 2018a)

Socialdemokraterna ökade även sin fientliga strategi markant, vilket till exempel indikatorn “mellanstatligt samarbete” visar på.

“Asylsökande som kommer till EU ska få lika behandling och alla länder ska vara med och dela på ansvaret.”

(Socialdemokraterna, 2017)

“Förändra asyltagstiftningen så att Sverige endast ska ta emot asylsökande från våra grannländer”

(Sverigedemokraterna, 2018a)

“De länder som rent geografiskt befinner sig närmast krisområden ska ha ansvar att säkerställa fysisk möjlighet till mottagande, exempelvis i form av plats för flyktingläger.” - närområde och mellanstatligt samarbete.”

(Sverigedemokraterna, 2018c)

4.3 Sammanfattning av resultat

Resultaten visar övergripande att Moderaterna och Socialdemokraterna har givit immigrationsfrågor ökat utrymme i sin politik under perioden 2006-2018 då Sverigedemokraterna figurerat som ett närvarande parti i Sveriges Riksdag. Gemensamt visar resultatet att mainstreampartiernas största strategi var den avvisande strategin inför varje valår. Inför valet 2018 ökade den ackommoderande strategin markant hos båda partierna.

Moderaternas resultat visar att de redan inledningsvis inför valet 2006 hade ett fokus på immigrationsfrågor som delvis stämde överens med Sverigedemokraterna. De hade också en fientlig inställning till flera av de åtgärder som Sverigedemokraterna önskade införa. Den fientliga strategin ökade sedan markant inför valet 2010 och 2014, även om partiet vid dessa tidpunkter också ackommoderande ett antal av Sverigedemokraternas immigrationsfrågor. Inför valet 2018 förändrade Moderaterna sin strategi och blev mestadels ackommoderande av Sverigedemokraternas politik.

Socialdemokraternas resultat visar att de var inledningsvis mycket avvisande mot Sverigedemokraternas politik, särskilt inför valen 2006 och 2010. Men även inför valet 2014 avvisades de flesta immigrationsfrågor. Först inför valet 2018 gjorde Socialdemokraterna en helomvändning och ackommoderande en större del av Sverigedemokraternas ståndpunkter.

Samtidigt presenterade de en fientlig strategi i en mindre del av de frågor som Sverigedemokraterna betonade.

5. Slutsats

Resultaten visar att Sverigedemokraterna överlag har påverkat Socialdemokraterna och Moderaternas immigrationspolitik åren 2006-2018. Resultatet både bekräftar och ifrågasätter teorin presenterad i den här uppsatsen; att partiernas politiska ställningstaganden i partikonkurrensen styrs av faktorerna kamp om politisk dimension, tidigare valresultat och koalitionsbildning. Hypotesen om Socialdemokraternas agerande visade sig överlag överensstämma mer än hypotesen om Moderaternas agerande. Socialdemokraterna fasthöll en mycket avvisande strategi inför de första två valåren, framförde en mer fientlig strategi inför valet 2014, för att sedan bli betydligt mer ackommoderande inför valet 2018. Hypotesen till trots var de dock mycket fientliga i flera indikatorer inför valet 2018. Moderaterna däremot bemötte flera indikatorer under tidigare valår och ökade sin fientliga strategi inför valet 2014, vilket stod emot hypotesen.

Den första faktorn, kamp om politisk dimension bekräftades framförallt genom den stora ackommodering som Socialdemokraterna och Moderaterna uppvisade inför 2018. Även Socialdemokraternas avvisning av immigrationspolitik 2006 och 2010, samt delvis 2014, bekräftar vikten av politisk dimension. Dessa avvisande strategier innebar att Socialdemokraterna i enlighet med hypotesen fokuserade på sin traditionella höger-vänster dimension. På liknande vis bekräftar Moderaterna vikten av den politiska dimensionen genom att öka den ackommoderande och fientliga strategin inför valet 2014, då Sverigedemokraterna kommit in i Riksdagen och immigrationsfrågan gjort entré på den politiska agendan. Hypotesen var visserligen att Moderaterna endast delvis skulle applicera den ackommoderande strategin inför valet 2014, men deras mer omfattande fokus på immigrationspolitik bekräftar att de erkänner den nya liberala-auktoritära dimensionen.

Trots dessa observationer om partiernas kamp om politisk dimension, ifrågasätter också resultatet hur stor inverkan den politiska dimensionen faktiskt har på partiernas agerande. Hypotesen var att Moderaterna skulle avvisa immigrationspolitiken inför valet 2006 och 2010.

Istället tog de från början ställning i flera indikatorer, som de själva diskuterade innan Sverigedemokraterna gjorde det. Slutsatsen går dock att ifrågasätta, eftersom Moderaterna ändå markant ökade sitt fokus på immigrationspolitiken ju större Sverigedemokraterna blev.

Teorin att mainstreampartiernas möjlighet till koalition påverkar deras strategier för att bemöta ett nischparti bekräftades av Moderaternas delvis fientliga strategi mellan åren 2006-2014, då de gick till val gemensamt med Alliansen. Slutsatsen kan dras att Moderaterna anpassade sin politik till mittenpartierna inför dessa valår. Slutsatsen förstärks ytterligare av att Moderaterna antog en omfattande ackommoderande strategi inför valet 2018 då de presenterade sitt politiska budskap självständigt, när Sverigedemokraterna utgjorde en potentiell samarbetspartner till regeringsmakten.

Socialdemokraternas övergripande avvisande strategi 2006-2014 bekräftar också teorin om vikten av koalitionsbildning. En ackommodering av Sverigedemokraternas politik hade under den här tidpunkten kunnat uppröra de rödgröna partierna.

Däremot ifrågasätter Socialdemokraternas stora ackommodering av Sverigedemokraternas politik inför valet 2018 vikten av koalitionsbildning när faktorerna röstetal och politisk dimension blir mer närvarande i partikonkurrensen. Visserligen var hypotesen att Socialdemokraterna skulle ha en ackommoderande strategi inför valet 2018, men det bekräftar att koalitionsbildning är en mindre avgörande faktor. Varken partierna direkt till vänster eller höger om Socialdemokraterna har en positiv inställning till Sverigedemokraterna, trots att de utgör de potentiella koalitionsparterna för Socialdemokraterna.

Slutsatsen kan dras att tidigare valresultat har den mest övergripande inverkan på mainstreampartiernas agerande. Valresultat lägger grunden till spelplanen i partikonkurrensen, eftersom det avgör partiernas kraft i kampen om politisk dimension och koalitionsbildningar. Teorin om valresultatets påverkansfaktor bekräftas dock mer övergripande i resultatet eftersom teori endast säger att mainstreampartierna kommer fokusera mer på immigrationspolitik, utan hänsyn till om det är den ackommoderande eller den fientliga strategin. Resultatet visar att Sverigedemokraternas ökade röstetal över dessa fyra valår har inneburit att immigrationspolitik

har fått ett större utrymme hos mainstreampartierna. Särskilt bekräftas teorin om tidigare valresultat av partiernas agerande inför valet 2018, då Sverigedemokraterna har fördubblat sitt röstetal från valet 2014, och därmed utgjorde ett seriöst hot om mainstreampartiernas väljarbas.

5.1 Diskussion

Slutsatsen i den här studien är att Sverigedemokraterna har påverkat Moderaternas och Socialdemokraternas immigrationspolitik åren 2006-2018. Resultaten visar att partierna tar ställning i som mest 72 olika indikatorer om immigrationspolitik inför valet 2018. Slutsatsen av den här studien både bekräftar och ifrågasätter teorierna som menar att partiets förhållningssätt till varandras politik beror på faktorerna kamp om politisk dimension, röstetal och möjligheter till koalitionsbildning. Resultatet som slutsatsen vilar på har dock vissa brister. Som beskrivet i metodavsnittet, har resultatet sammanställt indikatorerna utan att ta hänsyn till ifall vissa indikatorer är mer betydelsefulla för ett partis politik än andra. Sverigedemokraterna har beskrivit sin politik vara grundad i nationalism, motstånd mot mångkultur och framförallt motstånd mot *antal* invandrare som har välkomnats till Sverige (Sverigedemokraterna, 2006-2018). Därför skulle indikatorerna "antal" och "effekter" inom temana flyktingar och invandring, och vissa teman, som mångkultur och nationalism, anses vara mer betydelsefulla än andra teman och indikatorer. Eftersom en rangordning av indikatorernas betydelse inte har gjorts, är slutsatsen inte avhängd vilka indikatorer det är som faktiskt ingår i strategierna. Resultatet ställs därför inför ett validitetsproblem, eftersom resultatet vissa år visat en förändrad strategi, men inte nödvändigtvis inom vad som skulle kunna klassificeras som de mest betydelsefulla indikatorerna. Trots denna begränsning i analysen visar resultaten tydligt att immigrationspolitiken generellt fått större plats hos mainstreampartierna, vilket möjliggjort vissa slutsatser.

De citaten i resultatet visar även att en ackommoderande eller fientlig strategi inte innebär en komplett kopiering eller motstånd av det ställningstagande som nischpartiet har. Ett exempel är Moderaternas ackommoderande strategi 2014, som bl a utgörs av indikatorn "identitet" inom temat "nationalism". Jämförelsen mellan citaten visar att Moderaterna endast inspirerats av retoriken hos Sverigedemokraterna, men uttrycker sig inte lika starkt. Den kvalitativa

textanalysens reliabilitetsproblem blir därmed markant; hur ska olika citat analyseras? Däremot märks även styrkan i kvalitativ textanalys, eftersom resultatet kartlägger en enorm variation i hur mainstreampartierna förhåller sig till Sverigedemokraterna. Successiva förändringar har registrerats, utan att ett parti hårdtaget klassificerats som ackommoderande. Den stora mängden indikatorer visar ett detaljerat skifte.

En annan märkbar del i resultatet var att de två mainstreampartierna under senare valår frekvent diskuterade indikatorerna "arbete" och "utbildning" inom temat "integration". De har placerats inom den fientliga strategin. Det beror på att Sverigedemokraterna inte märkbart diskuterar sådana åtgärder, och betonar istället integrationen som en kulturell process där den invandrade individen ska anpassa sig till den svenska kulturen. De ställer sig dessutom starkt emot åtgärder på arbetsmarknaden som skulle skapa en enklare väg för nyanlända att få jobb (Sverigedemokraterna, 2018). Utbildning diskuteras inte alls förutom språkundervisning och samhällskunskapsundervisning. I kontrast uttrycker mainstreampartierna en positiv syn på integrationsprocessen genom arbete och utbildning som inte går att identifieras hos Sverigedemokraterna (Moderaterna 2010-2014; Socialdemokraterna 2010-2018).

Övergripande konstaterar studien att en påverkan har skett från Sverigedemokraterna på de två mainstreampartierna. Moderaterna och Socialdemokraternas strategier innefattade varierande indikatorer, som kan anses ha olika betydelse. Deras strategier innebär inte heller ett tydligt budskap om klar opposition eller kopiering av Sverigedemokraternas politik. Men en sådan perfekt analys kan inte den kvalitativa idéanalysen åstadkomma, eftersom den är tolkningsbaserad. Slutsatsen i den här studien grundlägger till trots dessa faktum möjligheter till generalisering. Framförallt är den valda tidsperioden fördelaktig för generalisering. Eftersom alla valår tagits med, även år 2006 innan Sverigedemokraterna kom in i Sveriges Riksdag, är studien omfattande för hur mainstreampartier både till höger och vänster agerar mot ett radikalt högerparti. Att dessa partier kände sig hotade och anpassade sig till Sverigedemokraterna är den starkaste generaliseringen som kan dras av den här studien, eftersom så många flera indikatorer bemöttes av mainstreampartierna under senare valår. Däremot är förutsättningarna till generalisering något mindre om hur omfattande, eller starka, dessa strategier var. Det beror på att

alla indikatorer fått samma utslag i analysen. Begränsningen relaterat till textanalysens tolkningsbaserad karaktär, som gör det svårt för andra forskare att få samma resultat (Beckman, 2005, s. 21-22). Dessutom har endast två fall av mainstreampartier används i den här studien. Det generella kravet för generalisering är att många fall bör användas (Esaiasson m. fl. 2010, s. 158).

5.2 Vidare forskning

Vidare forskning föreslås analysera vilka sakfrågor inom immigrationspolitiken som partierna innefattar i de olika strategierna. Det relaterar till tidigare beskriven problematik om att indikatorerna gett samma utslag i resultatet, fast de har helt olika betydelse.

Vidare forskning skulle också kunna utveckla textanalysen genom att se på vart i ett parti-program eller valmanifest immigrationspolitiken får ta plats. Ifall immigrationspolitik får ta plats redan på första sidorna eller längre bak, samt hur mycket textmängd ställningstagandena beskrivs genom.

Referenslista

Primärkällor

Alliansen (2006) *Fler i arbete - mer att dela på Valmanifest 2006* [elektronisk] Tillgänglig:
<https://snd.gu.se/sv/vivill/party/all/v/2006> Hämtad: 20181116.

Alliansen (2010) *Jobbmanifestet Valmanifest Alliansen* [elektronisk] Tillgänglig:
<https://snd.gu.se/sv/vivill/party/all/v/2010> Hämtad: 20181130.

Alliansen (2014) *Vi bygger Sverige Alliansens valmanifest 2014-2018* [elektronisk] Tillgänglig:
<https://snd.gu.se/sv/vivill/party/all/v/2014> Hämtad: 20181202.

Nya Moderaterna (2007) *Handlingsprogram Vår tids arbetarparti* [elektronisk] Tillgänglig:
<https://snd.gu.se/sv/vivill/party/m/h/2007> Hämtad: 20181130.

Nya Moderaterna (2013a) *Moderaternas idéprogram Ansvar för hela Sverige* [elektronisk]
Tillgänglig: <https://snd.gu.se/sv/vivill/party/m/i/2013> Hämtad: 20181202.

Nya Moderaterna (2013b) *Moderaternas handlingsprogram Ett modernt arbetarparti för hela Sverige* [elektronisk] Tillgänglig: <https://snd.gu.se/sv/vivill/party/m/i/2013> Hämtad: 20181203.

Nya Moderaterna (2018) *Nu tar vi tag i Sverige Valmanifest 2018* [elektronisk] Tillgänglig:
<https://snd.gu.se/sv/vivill/party/m/v/2018> Hämtad: 20181203.

Socialdemokraterna (2006) *Valmanifest 2006* [elektronisk] Tillgängligt:
<https://snd.gu.se/sv/vivill/party/s/v/2006>. Hämtad: 20181203.

Socialdemokraterna (2010) *Valmanifest Fler jobb och nya möjligheter Vägval 2010* [elektronisk]
Tillgängligt: <https://snd.gu.se/sv/vivill/party/s/v/2010>. Hämtad: 20181203.

Socialdemokraterna (2013) *Framtidskontraktet Politiska prioriteringar* [elektronisk]

Tillgängligt:

<https://www.socialdemokraterna.se/globalassets/var-politik/partiprogram-och-riktlinjer/framtidskontraktet.pdf> Hämtad: 20181204.

Socialdemokraterna (2013) *Ett program för förändring* [elektronisk] Tillgängligt:

<https://snd.gu.se/sv/vivill/party/s/p/2013> Hämtad: 20181204.

Socialdemokraterna (2014) *Kära framtid, Valmanifest för ett bättre Sverige. För alla.*

[elektronisk] Tillgängligt: <https://snd.gu.se/sv/vivill/party/s/v/2014> Hämtad: 20181204.

Socialdemokraterna (2017) *Politiska riktlinjer* [elektronisk] Tillgängligt:

<https://www.socialdemokraterna.se/globalassets/var-politik/arkiv/kongress-2017/trygghet-i-en-ny-tid---politiska-riktlinjer.pdf> Hämtad: 20181205.

Socialdemokraterna (2018) *Valmanifest 2018 Det största trygghetsprogrammet i modern tid*

[elektronisk] Tillgängligt:

<https://www.socialdemokraterna.se/aktuellt/2018/socialdemokraternas-valmanifest-2018/>
Hämtad: 20181205.

Socialdemokraternas Press-PM 180503, 2018. *En trygg migrationspolitik för en ny tid.*

[Elektronisk] Socialdemokraterna. Tillgänglig:

https://www.socialdemokraterna.se/globalassets/aktuellt/presspm_180503.pdf Hämtad: 20181210.

Sverigedemokraterna (2005) *Sverigedemokraternas principprogram* [elektronisk] Tillgängligt:

<https://snd.gu.se/sv/vivill/party/sd/p/2005> Hämtad: 20181122.

Sverigedemokraterna (2010) *Sverigedemokraternas valmanifest 2010 - 99 förslag för ett bättre Sverige yes kursivt* [elektronisk] Tillgängligt: <https://snd.gu.se/sv/vivill/party/sd/v/2010> Hämtad: 20181123.

Sverigedemokraterna (2011) *Sverigedemokraternas principprogram 2011* [elektronisk] Tillgängligt: <https://snd.gu.se/sv/vivill/party/sd/c/2011> Hämtad: 20181123.

Sverigedemokraterna (2014) *Vi väljer välfärd! Sverigedemokratiskt valmanifest - valet 2014* [elektronisk] Tillgängligt: <https://snd.gu.se/sv/vivill/party/sd/v/2014> Hämtad: 20181123.

Sverigedemokraterna (2018a) *Valmanifest Sverigedemokraternas valmanifest 2018* [elektronisk] Tillgängligt: <https://sd.se/wp-content/uploads/2018/08/Valmanifest-2018-1.pdf> Hämtad: 20181128.

Sverigedemokraterna (2018b) *Sverigedemokraternas sammanhållningspolitiska inriktningsprogram - Ett Sverige som håller samman* [elektronisk] Tillgängligt: <https://sd.se/wp-content/uploads/2017/10/Sammanh%C3%A5llningspolitiska-inriktningsprogram.pdf> Hämtad: 20181128.

Sverigedemokraterna (2018c) *Migrationspolitiskt inriktningsprogram - En ansvarstagande reglering av migration* [elektronisk] Tillgängligt: <https://sd.se/wp-content/uploads/2018/08/Migrationspolitiskt-inriktningsprogram.pdf> Hämtad: 20181210.

Sekundärkällor

Abou-Chadi, Tarik., 2014. "Niche Party Success and Mainstream Party Policy Shifts – How Green and Radical Right Parties Differ in Their Impact", *Cambridge University Press*, vol. 46, s. 417-436.

Björn Badersten, 2006. Normativ metod: att studera det önskvärda. Lund: Studentlitteratur.

Bale, Tim - Christoffer Green-Pedersen - André Krouwel - Kurt Richard Luther - Nick Sitter, 2010. "If You Can't Beat Them, Join Them? Explaining Social Democratic Responses to the Challenge from the Populist Radical Right in Western Europe", *Political Studies* vol. 58, nr 3, s. 410-426.

Beckman, Ludvig, 2005. Grundbok i idéanalys. Stockholm: Santérus förlag.

Bonnie Meguid, 2005. "Competition between Unequals: The Role of Mainstream Party Strategy and niche Party Success", *American Political Science Review* vol 99, nr 3, s. 347-359.

Bonnie Meguid, 2008. "Party competition between unequal strategies and electoral fortunes in Western Europe" Cambridge: Cambridge University Press.

Esaiasson, Peter - Mikael Gilljam, Henrik Oscarsson - Ann Towns - Lena Wängnerud, 2017. "Metodpraktikan – konsten att studera samhälle, individ och marknad" 5:e upplagan, Stockholm: Wolters Kluwer.

Election Guide webbplats, Kingdom of Sweden, [Elektronisk] Tillgänglig:
<http://www.electionguide.org/countries/id/206/> Hämtad: 20181129.

Expo Webbplats, Sverigedemokraternas valresultat 1988-2010. [Elektronisk] Tillgänglig:
<https://expo.se/2010/07/sverigedemokraternas-valresultat-1988-2010>. Hämtad: 20181125.

Green-Pedersen, Christoffer - Jesper Krogstrup, 2008. "Immigration as a political issue in Denmark and Sweden", *European Journal of Political Research*, vol. 47, nr 5, s. 610-634.

Harmel, Robert - Lars Svåsand, 1997. "The influence of new parties on old parties' platforms - The Cases of the Progress Parties and Conservative Parties of Denmark and Norway" *Party Politics*, vol. 3, nr 3, s. 315-340.

Isabella Lövin frågas ut om regeringsbildningen i P1-morgon (2018a).

Löf: Centern röstar nej till Kristersson i Ekot (2018).

Partiledardebatt i Agenda (2018).

SVT Nyheter Webbplats, Liberalerna kommer att rösta nej till Ulf Kristersson, 2018.

[Elektronisk] Tillgänglig:

<https://www.svt.se/nyheter/annie-loof-c-beklagar-att-jag-inte-fatt-mojligheten> Hämtad: 20181126.

Ulla Hällgren Graneheim - Lundman, Berit. (2012). Kvalitativ innehållsanalys, i Monika Granskär - Høglund-Nielsen, Birgitta (red.) (2012). "*Tillämpad kvalitativ forskning inom hälsooch sjukvård*", 2:a upplagan, Lund, Studentlitteratur.

Utfrågning av Jonas Sjöstedt (V) i P1-morgon (2018b)

Wagner, Markus - Thomas M. Meyer, 2017. "The Radical Right as Niche Parties? The Ideological Landscape of Party Systems in Western Europe, 1980–2014" *Political Studies*, vol. 65, s. 84-107.

Appendix 1 - Teman och indikatorer

Anhöriginvandring

Antal

Indikatorn beskriver omfattningen av anhöriginvandring till Sverige och antalets påverkan.

Effekter

Indikatorn beskriver partiets syn på effekterna av anhöriginvandring.

Försörjning

Indikatorn beskriver ifall ett försörjningskrav ska ställas på människor som vill få sin familj till Sverige.

Regelverk

Indikatorn beskriver partiets syn på dagens regelverk för anhöriginvandring eller vilket regelverk de önskar att införa, uttryckt i generella termer.

Släktskapskontroll

Indikatorn beskriver partiets förhållande till att kontrollera familjeband vid anhöriginvandring.

Arbetskraftsinvandring

Antal

Indikatorn beskriver partiets syn på mängden arbetskraftsinvandrare till Sverige.

Kompetens

Indikatorn beskriver huruvida arbetskraftsinvandring ska vara kopplad till en specifik kompetens.

Regelverk

Indikatorn beskriver partiets syn på dagens regelverk för arbetskraftsinvandring eller vilket regelverk de önskar införa.

Tidsram

Indikatorn beskriver partiets syn på tidsramar för invandrad arbetskraft.

Utan tillstånd

Indikatorn beskriver åtgärder för att bemöta invandrad arbetskraft som arbetar utan tillstånd.

Flyktingar

Amnesti

Indikatorn beskriver partiets syn på flyktingamnesti.

Antal

Indikatorn beskriver partiets syn på mängden flyktingar till Sverige.

Effekter

Indikatorn beskriver partiet syn på effekterna av flyktingmottagande.

Flyktens organisering

Indikatorn beskriver partiets åsikt om hur flykt ska organiseras. Det kan röra sig om flyktingvägar genom Europa, legal och illegal typ av flykt eller förtur i migrationsprocesser och liknande.

Kvotflykting

Indikatorn beskriver hur partiet ser på kvotflyktingssystemet.

Mellanstatligt samarbete

Indikatorn beskriver hur partiet ser på staters samarbete för flyktingmottagande. Det kan beröra mellanstatligt samarbete i fråga om flyktingars säkerhet eller identitetshandlingar, eller internationella organisationers ansvar.

Närområde

Indikatorn beskriver huruvida insatser i krisers närområden är ett alternativ till att ha flyktingmottagning i Sverige, och vilken aktör som har ansvar för sådana insatser.

Preskriptionstid

Indikatorn beskriver partiets syn på preskriptionstiden för flyktingärenden.

Regelverk

Indikatorn beskriver partiets syn på dagens regelverk för flyktingmottagande eller vilket regelverk de önskar införa.

Resurser

Indikatorn beskriver hur resurser ska fördelas inom flyktingpolitiken.

Ursprung

Indikatorn beskriver ifall en flyktings ursprungsland påverkar rätten till att söka asyl.

Integration

Arbete

Indikatorn beskriver partiets syn på arbetets roll i integrationsprocessen.

Assimilering

Indikatorn beskriver ifall partiet anser att en assimileringprocess till den svenska kulturen är en förutsättning för en lyckad integration, och vad en sådan process skulle kunna innebära.

Bidrag

Indikatorn beskriver hur bidrag relaterar till integrationsprocessen.

Förberedelseskolor

Indikatorn beskriver hur partiet ser på att nyanlända barn går i förberedelseskolor innan vanlig svensk skola.

Inträdesjobb

Indikatorn beskriver etableringsåtgärder på arbetsmarknaden för att nyanlända lättare ska få jobb.

Kulturella värderingar

Indikatorn beskriver ifall kulturella värderingar påverkar integrationen.

Resurser

Indikatorn beskriver hur resurser bör fördelas för en fungerande integration.

Religion

Indikatorn beskriver ifall invandrares religiösa åskådning påverkar integrationsprocessen.

Utbildning

Indikatorn beskriver på ifall, och på vilket sätt utbildning utgör en del av integrationsprocessen.

Sammanhållning

Indikatorn beskriver partiets syn på sammanhållning i samhället mellan invandrare och inrikesfödda.

Samhällskunskapsundervisning

Indikatorn beskriver partiets syn på undervisning i samhällskunskap för invandrare.

Språkundervisning

Indikatorn beskriver partiets syn på språkundervisning i svenska.

Tillåtet språk

Indikatorn beskriver partiets syn på vilket språk som ska talas i skolan och huruvida modersmålsundervisning ska bedrivas.

Invandring

Antal

Indikatorn beskriver partiets syn på mängden invandrare till Sverige.

Effekter

Indikatorn beskriver partiet syn på effekterna av invandring.

Identifikation

Indikatorn beskriver hur partiet ställer sig till att invandrades ska kunna styrka sin identitet med dokument vid ankomst till landet.

Kriminalitet

Indikatorn beskriver invandring i relation till kriminalitet.

Regelverk

Indikatorn beskriver partiets syn på dagens regelverk för invandring eller vilket regelverk de önskar införa.

Rikets säkerhet

Indikatorn beskriver partiets syn på invandring i relation till landets säkerhet.

Sjukdomskontroller

Indikatorn beskriver partiets syn på huruvida invandrare ska genomgå sjukdomskontroller vid ankomst till Sverige.

Återvandring

Indikatorn beskriver hur partiet ser på återvandring bland invandrare.

Medborgarskap

Antal medborgarskap

Indikatorn beskriver ifall svenska medborgare har rätt till att inneha fler medborgarskap än det svenska medborgarskapet.

Försörjning

Indikatorn beskriver huruvida egen försörjning ska påverka erhållandet av svenskt medborgarskap.

Krav

Indikatorn beskriver i generella termer hur partiets ser på kraven för medborgarskap, och huruvida nuvarande krav ska höjas eller sänkas.

Kriminalitet

Indikatorn beskriver ifall erhållandet av medborgarskap påverkas av kriminella handlingar.

Lojalitet

Indikatorn beskriver ifall svenskt medborgarskap kräver en lojalitet gentemot Sverige.

Nationstillhörighet

Indikatorn beskriver huruvida medborgarskap relaterar till en människas ingång i den svenska nationen.

Prov

Indikatorn beskriver ifall partiet anser att ett prov ska genomföras i ansökningsprocessen till medborgarskap.

Regelverk

Indikatorn beskriver partiets syn i generella termer på dagens regelverk för medborgarskap eller vilket regelverk de önskar införa.

Rättigheter och skyldigheter

Indikatorn beskriver ifall partiet relaterar till idén om att medborgare har rättigheter och skyldigheter som de bör leva upp till.

Samhällskunskap

Indikatorn beskriver huruvida personer som önskar erhålla medborgarskap ska ha en kännedom om den svenska samhället.

Språkkunskaper

Indikatorn beskriver ifall partiet anser att språkkunskaper i svenska ska vara ett krav för medborgarskap.

Tidsram

Indikatorn beskriver kraven på applikanter i Sverige för att kunna få medborgarskap.

Värde

Indikatorn beskriver *eventuellt symboliskt värde eller status av medborgarskapet.*

Återkallelse

Indikatorn beskriver orsakerna till att en person skulle bli av med sitt medborgarskap.

Mångkultur

Effekter

Indikatorn beskriver effekterna av mångkultur på det svenska samhället.

Ekonomisk påverkan

Indikatorn beskriver olika typer av kopplingar mellan mångkultur och ekonomisk utveckling för samhället.

Etnicitet

Indikatorn beskriver hur människors etnicitet påverkar kulturen och hur en sådan påverkan relaterar till samhällets funktion.

Omfattning

Indikatorn beskriver hur stor eventuell mångkultur bör få vara.

Rättigheter

Indikatorn beskriver rättigheter som människor innehar, och hur dessa, ifall de är kopplade till särskild härkomst eller kultur, påverkar samhället.

Nationalism

Identitet

Indikatorn samlade citat som beskriver huruvida en människas identitet konstituerar en del av nationen.

Kultur

Indikatorn beskriver kulturens koppling till nationalismen. En symbios påverkan mellan nationen och kultur beskrivs, oftast med ett fokus på hur kulturen kan påverka nationens fortskridande.

Suveränitet

Indikatorn beskriver nationens förmåga att styra staten.

Uppehållstillstånd

Förvaring

Indikatorn beskriver vad partiet uttrycker om förvaring av invandrare som fått avslag och ska lämna landet.

Krav

Indikatorn beskriver partiets syn på kraven för uppehållstillstånd, till exempel ifall dessa ska höjas eller sänkas.

Skuggsamhälle

Indikatorn beskriver partiets inställning till att människor utan uppehållstillstånd vistas i Sverige och vilka åtgärder som bör tas i frågan.

Språkkunskaper

Indikatorn beskriver huruvida språkkunskaper bör vara ett krav för erhållandet av medborgarskap.

Tidsram

Indikatorn beskriver huruvida uppehållstillstånd ska vara permanenta eller temporära.

Utlänningskontroll

Indikatorn beskriver partiets åsikt om utlänningskontroller.

Utvisning

Indikatorn beskriver partiets syn på hur utvisningar ska gå till och vad som kan orsaka en utvisning.

Återkallelse

Indikatorn beskriver orsakerna till att en person blir av med sitt uppehållstillstånd.